Jaargang 108 Dingsdag, 30 Januarij 1849. No. 9.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NATIONALE MILITIE.

URGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Gronin* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** der LIGGEN van de NATIONALE MILITIE van de jaren **1845**, **6**, **1847** en **1848**, die voor een jaar zijn VRIJGEELD geweest, dat de EERSTE ZITTING van den MIIERAAD in deze Provincie zal geopend worden, in zelfs GEWONE VERGADERZAAL, in het Raadhuis alhier, WOENSDAG, den 7den Februarij aanstaande; dat de OVISIONEEL VRIJGESTELDE LOTELINGEN dezer meente van de jaren **1845**, **1846** en van het jaar **7**, tot en met het getrokken nommer **358**, die GENE RECLAMES hebben of als TE KLEIN zijn gen, in den Raad moeten verschijnen op bovengemelden des voormiddags te half tien, en de overigen, die de jaren **1847** en **1848**, op DONDERDAG, den n Februarij, mede des voormiddags te half tien, en zoodanigen, van alle vier hierboven genoemde jaren, op LIGCHAAMSGEBREKEN reclameren, op VRIJG, den 16den Februarij daaraanvolgende, des voordags te tien uur; terwijl Burgemeester en Wethouderen belanghebbenden door deze voor voldoende gewaarschuwd ten, en zij zich alzoo niet moeten verlaten op het ontvan- van een OPROEPINGSBILJET.

n zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 29sten Jan. 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

ITALIE.

ROME, 14 Januarij.

De Paus had twee krachtige middelen tot zijne dienst, de bevolking, op den weg der revolutie voorthollende, bedaren te brengen: de *excommunicatie* en de *interdictie*. eerste treft personen, de andere het geheele Land. De *communicatie* ontzegt de geestelijke regten, waarop de R. Christenen aanspraak hebben — de *interdictie* schorst de st, waardoor die regten aan het Volk worden uitgedeeld. *excommunicatie* treft alleen den schuldige, berooft hem zijne godsdienstige voorregten, doet hem alleen staan — *interdictie* straft de geheele bevolking — het Land zelf. *IX* heeft daarom de bul van *interdictie* nog niet wiluitvaardigen.

Hij koos tot kastijding de excommunicatie, op den 1sten nuarij te Gaëta uitgevaardigd, en in den nacht van den en op den 6den dezer hier ontvangen.

TURIN, 19 Januarij.

In het midden van Italië is het gerucht algemeen, dat panje gewapenderhand in de Romeinsche aangelegenheden schenbeiden zal treden, en dat dit alzoo wordt beraamd, geene verwikkelingen tusschen de groote mogendheden doen ontstaan.

— Des morgens van den 12den Januarij was te Livorno n gedrukt stuk aangeplakt, luidende aldus:

„Wij, het Souvereine Volk, bij de gratie Gods, enz., ebben besloten en besluiten: „alle Pausen, te beginnen et *Pius IX*, zijn vervallen van de wereldlijke magt, en ooral zij, die zich vijandig toonen tegen de Italiaansche nie. — Wij Volk, krachtens het gezag, dat ten alle tijde was altijd zijn zal — dat van God en het Volk — geven aan *Pius IX* onzen vloek; en met de plegtigste verwensching verklaren wij hem vervallen van zijne magt. In den naam Gods en des Volks, is de magt der excommunicatie voortaan vernietigd, en ook kan het collegie van kardinalen voortaan genoemd worden het kollegie der hel (*Collegia dell' inferno*)." — [Zulk een stuk heeft geen' Commentaar noodig.]

Van den 20sten. Verscheidene prelaten zijn, met voorkennis van den Paus, in Rome gebleven, om aldaar nog de kerkelijke belangen te voorzien, zoo als: de zaken er penitentie; — de ritus en indulgentiën, — de congregaiën der conciliën, der bisschoppen en der reguliere geestelijkheid; — de daterie; — de propaganda, — en wat des meer zij. De Paus had gelast de congregatiën niet dan in den uitersten nood te sluiten.

VAN DE GRENZEN, 23 Januarij.

Napels wil slechts dan in den Kerkelijken Staat tusschen beiden komen, wanneer Oostenrijk te gelijken tijd hiertoe overgaat. — In den Kerkelijken Staat zelven verwacht men algemeen eene interventie van Oostenrijk en er heerscht aldaar eene sombere stemming ten gevolge van de bedreiging van *Pius IX* met den banvloek.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 20 Januarij.

De *Wiener Zeit.* van heden bevat weder verscheidene veroordeelingsberigten, waaronder ook die van eenen burgemeester uit Bohemen.

— Volgens eene alhier bekend gemaakte lijst zijn, *sedert den 6den October*, van de bij het beleg der stad gewonde personen 324 gesneuveld; onder deze bevonden zich 14 studenten, 14 vrouwen en één kind. Dit aantal betreft echter alleen de burgers, niet de militairen, waarvan sedert hetzelfde tijdstip 22 aan hunne bekomen wonden overleden zijn.

— Krachtens een ministeriëel besluit, zijn alle Duitsch-Catholijke gemeenten in Oostenrijk ontbonden; de predikant *Schall* te Grätz is uit de stad gezet.

— Het Oostenrijksche leger, dat thans uit 500,000 man bestaat, bezit 358,122 man infanterie, 64,524 man kavallerie, 31,815 man artillerie, 40,000 man trein- en 5539 man troepen voor de marine. Deze ontzagwekkende strijdmagt zal, tegen Maart e.k., tot 700,000 man verhoogd worden.

[*Uit bijzondere berigten.* — WEENEN, 20 Januarij. Na het vuur kwam het water; en na het water komt nu een even erge gast. De gevolgen der overstrooming zijn namelijk in den gezondheidstoestand dezer stad reeds waar te nemen, dewijl door de kwade dampen, welke het water in vochtige nevelen voortdurend doet opstijgen, de dispositie tot iedere soort van ziekten vermeerderd wordt. — Het duistere spook der *Cholera*, hetwelk tot nog toe slechts in de hospitalen der militairen zijn verblijf had gehad, begint nu ook in de woningen van bijzondere lieden zijne treurige rol te spelen. Sedert eergisteren zijn onderscheidene gevallen met de kenteekenen van die ziekte ook in de burger-hospitalen door de geneeskundigen aangetroffen.]

FRANKFORT, 22 Januarij.

Heden was in de Rijksvergadering aan de orde van den dag de voortzetting der debatten over de constitutie, en we de kwestie van het *al* of *niet erfelijke der Duitsche keizerskroon.*

Dahlmann trad als lid der commissie voor de constitutie ter verdediging op van het stelsel der erfelijkheid. De gronden, die hij ten voordeele van het huis van *Hohenzollern* aanvoerde, komen weder neder op het gevoelen, dat de eenheid van Duitschland eene krachtige hand vordert, en dat geen staat anders daarover beschikken kan dan Pruissen.

Morgen zullen de discussiën worden voortgezet.

[Men is hier, gelijk ligtelijk zal worden ingezien, thans uiterst gespannen op de verwachte beslissing der laatste en grootste vraag van Duitschlands volgende staatsinrigting, die eener vereeniging onder een erfelijk aan Pruissen opgedragen keizerschap.]

Van den 23sten. In de bijeenkomst van het Duitsche parlement van heden is de algemeene beraadslaging over de instelling van een Rijks-opperhoofd gesloten. Er is, na eenige woordenwisseling, besloten, dat men beginnen zoude met te beslissen, of de waardigheid al dan niet *erfelijk* zoude zijn. De vraag in dien zin zijnde voorgesteld, hebben van 474 stemmenden 211 zich daar *voor*, en 263 zich daar *tegen* verklaard, en is dit voorstel alzoo met eene meerderheid van 52 stemmen *verworpen.*

Daarop is de vraag voorgesteld, of de keizerlijke waardigheid levenslang zoude zijn. Dit denkbeeld heeft, tot verbazing van velen, geheel geen' bijval gevonden, en deze vraag is, met 413 tegen 39 stemmen, *ontkennend* beantwoord.

Hierna is het navolgende voorstel in omvraag gebragt: „De keizerlijke waardigheid zal, na verloop van elke *twaalf* jaren, aan een' der regerende vorsten van Pruissen, Oostenrijk, Beijeren, Saksen, Hannover of Wurtemberg worden opgedragen." — Deze voordragt heeft nog veel minder bijval gevonden, en is, terwijl zich slechts 14 stemmen daar voor verklaarden, door al de verdere afgevaardigden verworpen.

Alstoen is gestemd over de vraag, of de waardigheid slechts voor den tijd van *zes* jaren zoude worden opgedragen, en is ook dit voorstel met 264 tegen 196 stemmen verworpen. Gelijke afkeuring viel ook, met 305 tegen 120 stemmen, de voordragt te beurt, om de waardigheid slechts voor een tijdsverloop van *drie* jaren te verleenen.

[Er is alzoo, zonderling genoeg, omtrent deze belangrijke aangelegenheid in het geheel geen besluit tot stand gebragt; men zal niettemin met de beraadslaging over de verdere bepalingen der Constitutie voortgaan, en, zoo het schijnt, de beslissing van de vraag nopens de erfelijkheid aan haar lot overlaten. — De menigte is eenigzins ontevreden over dezen uitslag. Sommigen duchten, dat de regerende vorsten zelven zich alsnu de zaak zullen aantrekken en daaromtrent beslissen.]

— Het Rijksbestuur heeft een protest ontvangen van de regering van Hessen-Homburg, tegen het besluit ter opheffing der speelbanken. Dit zal echter niet beletten, dat het besluit door het Rijksbestuur als Rijkswet afgekondigd worde. De heeren *Blanc* hebben het bad Spa gepacht, om aldaar hunne industrie te drijven.

— Te Munchen hebben 66 afgevaardigden aan het ministerie eene deputatie gezonden tot het overbrengen der verklaring, dat zij den eed op de constitutie afleggen, in de overtuiging van daardoor *niet tevens* tot het goedkeuren der Duitsche rijkswetten, voornamelijk de grondregten, gebonden te zijn. Onder deze 66 leden behoort ook de heer *Lerchenfeld.*

Van den 24sten. Naar men met zekerheid verneemt, heeft de Pruissische regering aan de regeringen der overige staten van Duitschland twee verklaringen gerigt: 1). de vraag of zij voornemens zijn, ieder óf gedeeltelijk óf gezamenlijk hare gevoelens te kennen te geven over de staatsregeling, die te Frankfort gemaakt wordt, en 2). dat Pruissen zelf aan den vorm van den Bondsstaat zal blijven vasthouden, hetzij Oostenrijk toetrad of niet.

— De hoofden der onderscheidene huizen van de *Rothschild*sche bankpantarchie bevinden zich hier ter stede, met uitzondering van het hoofd van het huis te Napels. Het doel dier bijeenkomst betreft de inwendige regeling der zaken van het huis, en niet de nieuwe Oostenrijksche leening van 80 millioen, gelijk men meende te weten. Zoo ook is het gerucht onwaar, dat *Rothschilds* huis die leening reeds aangenomen zoude hebben.

[*Uit bijzondere berigten.* — FRANKFORT, 24 Januarij De *O. P. A. Z.* bevat de navolgende teregtwijzing ten aanzien van een berigt, dat ook wij hebben medegedeeld: „Eene door vele bladen vermelde opgaaf, dat wissels, door de rijkskas op de Pruissische staatskas getrokken, met protest teruggekomen zouden zijn, wordt door de navolgende mededeeling wederlegd: „Ik kan u uit eene goede bron mededeelen, dat de rijkskas *geene* wissels in omloop gebragt heeft, en dat ook *geene* voor hare rekening in omloop gebragte wissels terug gekomen zijn; maar dat enkel het in ontvangst nemen der laatsten, ten gevolge van een te Berlijn plaats gehad hebbend oponthoud van het advijs, één dag vertraagd is, doch toen ook dadelijk gevolgd is."]

Van den 25sten. In de zitting der Nationale Vergadering van heden had de voortzetting plaats der beraadslaging over het rijks-opperhoofd, § 2. Het eerst aan de beurt lag het voorstel der meerderheid van het komité, luidens hetwelk het opperhoofd den titel voeren zal van „*Keizer der Duitschers.*" Van de 419 stemmenden, zijn 214 *voor*, 205 *tegen* den Keizer. De titel van *Keizer* is alzoo aangenomen. § 3 (dat de Keizer zetelt in de residentie des rijks, welke bij de wet nader bepaald zal worden) wordt aangenomen; ook § 4 (dat de Keizer eene civiele lijst geniet, door den rijksdag vastgesteld). Het overige van het hoofdstuk over het rijks-opperhoofd (§ 9—16) werd met eene verbazende snelheid, zonder eenige debatten, in den tijd van een half uur *aangenomen.*

Van den 26sten. Gisteren avond is uit Berlijn de stellige tijding ontvangen, dat de Koning van Pruissen tot de aanneming van de Keizerskroon, indien de keuze op hem viel, *volkomen bereid was*, hetzij dezelve als erfelijk of niet erfelijk verklaard zij, en dat hij deze waardigheid alléén uit het besef der noodzakelijkheid zoude aannemen, om aan den wensch van het Duitsche volk naar eenheid en naar eene magtige stelling van het gemeenschappelijke vaderland te voldoen.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*

Ingezonden stukken.

In het vorig nommer dezer Courant hebben een paar leden der Hervormde kerk de vrijheid gebruikt, om eene opwekking tot kerkeraden, kerkvoogden, enz. te rigten, die ons ten pligt maakt, om een woord van waarschuwing ter neder te schrijven. Met beroep namelijk op eene onlangs uitgegevene brochure van den heer A. P. A. DU CLOUX, predikant te Losdorp, waarop die leden de aandacht wenschen gevestigd te zien, wekken zij op, om de vrijheid en regten der kerk te handhaven en wel *door te protesteren tegen den inhoud van het gerevideerd Algemeen Reglement voor het Bestuur der Hervormde Kerk in het Koningrijk der Nederlanden.* Ofschoon wij nu ook vertrouwen dat die opwekking bij weldenkenden geen' weerklank zal vinden, ofschoon wij zelfs achten, dat het geschrijf van den heer DU CLOUX, hetwelk eenen geest van aanmatiging, wêerstrevigheid en bekrompenheid ademt, voor onbevooroordeelden ter waarschuwing voldoende zal zijn, zoo willen wij er nogtans een waarschuwend woord bijvoegen. Openlijk en krachtig willen wij het tegenspreken, wat er van de strekking van het Reglement beweerd wordt, alsof het de regten en vrijheden van kerk en godsdienst beperkte. Integendeel duizend, ofschoon niet blind voor sommige gebreken van hetzelve, vereenigen zich met ons in de overtuiging, dat hetzelve klaarblijkelijk op het beginsel berust, om die regten en vrijheden te handhaven, en dat het ons het verblijdende uitzigt op eene toekomst opent, waarin der Hervormde kerk eene langgewenschte zelfstandigheid met eene allezins gepaste vertegenwoordiging gewaarborgd zal zijn. Wij weten het den mannen in onze harten dank, die door hetzelve gepoogd hebben, ons zulk eene aanmerkelijke schrede verder te brengen. En gij, gemeenten, protesteren? terwijl gij allen vrijheid hebt, wat zeg ik? opzettelijk van wege de Synode zelve uitgenoodigd zijt, om uwe bedenkingen in 't midden te brengen, en wat u voorkomen mogt, voor wijziging of verbetering vatbaar te zijn, aan haar kenbaar te maken? Kon eene Synode vrijzinniger handelen, dan met die bescheidene uitnoodiging zich tot al de vaderlandsche gemeenten te wenden? En tot dank daarvoor zou zij protesten, in plaats van uwe gewenschte voorlichtingen oogsten? Het spijt ons, dat enkele gemeenten, althans naar een courantberigt, het verderfelijke voorbeeld hebben gegeven, en, voor zoo verre Uithuizermeeden met eenen prediker als ds. DAMSTÉ betreft, bevreemdt het ons tevens. Die gemeenten mogen toezien hoe zij het verantwoorden zullen, maar wie het wél met Christendom, met kerk en vaderland meent, wie met waarachtigen vooruitgang ook de orde bemint, die wachte zich, om dat voorbeeld te volgen.

* * *

Nog een woord over de School-opvoeding.

Zonder al verder te vragen, bij wie de schuld ligt, dat er ten opzigte van de school-opvoeding der jeugd nog zoo veel te wenschen overblijft, willen wij hier liever den wensch openbaar maken, dat er bij de toekomstige wetgeving op het onderwijs worde gelet op de volgende hoofdpunten:

1. Dat overal, waar dit mogelijk zij, goede bewaarscholen worden opgerigt.

2. Dat er in ieder dorp (en zoo noodig in ieder belangrijk gehucht) eene *Staats lagere school* besta, waarop een *voldoend opvoedkundig* onderwijs voor alle kinderen worde gegeven. — Waar het ontbreekt aan *ijverige, bekwame* en *geschikte* hoofd-onderwijzers, daar moeten geschikte hulp onderwijzers het te kort komende aanvullen.

3. In ieder dorp of gehucht, waar eene Staats-school bestaat, behoort tevens eene *herhalingsschool* tot stand gebragt te worden, opdat het geleerde in de lagere scholen niet weder vervloeije, en het onderwijs in het noodzakelijke en nuttige, ter vorming van goede staatsburgers, daarin nog kan worden voortgezet.

4. Eene *Zondagschool* is ook dáár eene behoefte, waar men nog dienstboden en andere personen aantreft, die weinig of in 't geheel niet kunnen lezen of schrijven.

5. De scholen in steden behooren alle in *openbare* veranderd te worden. Aan het hoofd van dezelve behooren bekwame mannen aangesteld te worden met de noodige hulponderwijzers, bezoldigd door de stad.

6. Er moet gezorgd worden voor een gestreng toezigt op het onderwijs door daarvoor bezoldigde *Inspecteurs* van 's Rijks wege. Voorts moeten de uitwendige en materiële belangen van iedere school worden opgedragen aan plaatselijke commissiën van toezigt op het onderwijs.

7. Er moet het noodige verband worden gebragt tusschen het lagere en hoogere onderwijs.

8. Bij iedere volksschool dient eene ruime speelplaats aanwezig te zijn, voorzien van de noodige werktuigen voor doelmatige ligchaamsoefeningen.

9. Er moet een gestreng toezigt bestaan op het getrouw schoolgaan der kinderen, opdat de scholen aan het doel van derzelver bestaan kunnen beantwoorden.

10. Er behoort aan iederen onderwijzer, die wegens ouderdom als anderzins ongeschikt voor het onderwijs wordt bevonden, een behoorlijk pensioen te worden verleend.

Men wenscht vrijzinnige wetten, dat de toekomstige staatsburgers dan eene opvoeding erlangen, die hen in staat stelt, om eene meerdere vrijheid te kunnen dragen.

Men verlangt vermindering van armoede en onzedelijkheid, vermeerdering van bloei en welvaart; welnu, dat onze kinderen dan in de gelegenheid worden gesteld, om in den bloeijenden lentetijd eene verstandige en zedelijke opvoeding te kunnen erlangen, die daartoe den grondslag kan leggen.

Onderwijs.

1. Toen voor eenige jaren het gerucht zich begon te verspreiden, dat het Friesch athenaeum zoude opgeheven worden, kwamen eenige Friezen met elkander overeen, te *petitionneren.* Dat was toen misschien een meer onbekend woord en handelwijze dan tegenwoordig. Alvorens evenwel hiertoe over te gaan, wenschte men zeker te zijn, dat dit gerucht door de daad zelve van opheffing zoude kunnen bevestigd worden. Toen men zich daarom tot hen wendde, die van deze voorgenomene opheffing *moesten* weten, werd er gezegd, dat de tijd om te petitionneren nog niet daar was. — En zoo werd Franeker's Athenaeum vernietigd, zonder dat er gepetionneerd was, misschien, omdat er niet was gepetionneerd,

Te Utrecht heeft men dit beter begrepen; niet alleen de stad en de provincie Utrecht, maar ook velen, die niet in onmiddellijke betrekking tot deze stad en provincie stonden, vereenigden zich in een krachtig adres aan den Koning, door duizenden geteekend.

Is dit voldoende? Voorzeker neen! De Koning wete het, dat de geheele natie, niet eene enkele provincie, niet eene enkele stad, het behoud wenscht van eene staatsinrigting, die een van de pilaren is, waarop het geheele Nederlandsche gebouw rust.

Dat daarom in de eerste plaats een krachtig adres aan den Koning gezonden worde, uitgaande van de senaten van professoren en studenten der hoogescholen te Leiden en Groningen.

't Is geene zaak van bijzonder, maar van algemeen belang, naauw verknocht met de welvaart van 't Nederlandsche volk.

Valt Utrecht's school, dan hebt gij, Leiden en Groningen, hetzelfde lot te wachten.

Petitionneert derhalve gezamentlijk en zoo spoedig mogelijk voor het behoud van de Utrechtsche school. 't Is ook *uwe* zaak; want gij maakt met Utrecht een schoon *geheel* uit, waaraan men niets kan ontnemen, zonder het langzaam te zien wegkwijnen.

2. *Gewigtig*, hoogst nadeelig zouden de gevolgen zijn, wanneer men aan de wenschen van sommigen gehoor gaf, door de 3 Rijks-akademieën op te heffen, en eene monster akamedie te stichten met 150 professoren, plus minus in Amsterdam of eenige andere centrale stad onzes rijks. Wij willen die hoogst nadeelige gevolgen nu niet opsommen, maar alleen gewagen van de kracht, die een studentenkorps van 1500 à 2000 man kan ontwikkelen; getuige de jongste revolutie te Weenen.

Zoude ook niet alle concurrentie weggenomen worden, die nu nog kan plaats hebben en plaats heeft tusschen professoren en studenten van 3 verschillende universiteiten?

3. Er is door het Gouvernement eene Staatscommissie benoemd, die zich zal moeten bezig houden met de regeling en verbetering van 't hooger-, middelbaar- en lager onderwijs. Wat die commissie zal vóórstellen, is moeijelijk te bepalen, vooral daar er I. eene meer of min beperkte vrijheid van onderwijs moet gegeven worden, en II. ook de uitgaven voor 't onderwijs moeten bezuinigd worden.

Bezuinigen van 't onderwijs? Hoe is dit mogelijk! Wil men 't onderwijs verbeteren, dan *kan* er van geene bezuiniging sprake zijn.

De Staat immers moet nog zorgen voor het grootste gedeelte zijner burgers, dat is, voor dien tak van 't middelbaar onderwijs, dien bij verwaarloosd heeft, namelijk de technische en handelsscholen.

Wel is waar heeft men de Latijnsche scholen hier en daar veranderd, ze (meestal op stedelijke kosten) gemaakt tot inrigtingen voor studerenden en niet-studerenden, maar die geheele uitbreiding heeft plaats gehad met bevoordeeling van hen, die de hoogescholen eens hopen te bezoeken.

Maastricht maakt hierop eene loffelijke uitzondering, en leert ons, hoe Latijnsche èn Reaal-school zonder nadeel van beiden kunnen vereenigd worden.

En verder, wanneer nu realisten (de kern der natie) en gymnasiasten ontslagen worden, heeft de Staat dan ook gezorgd, dat er voor de eersten gelegenheid bestaat, zich verder te bekwamen? In Amsterdam bestaat eene handelsinrigting; waárom niet in meerdere *steden* des rijks?

4. Van harte beamen wij al 't geen in de Gron. Courant van den 23sten Jan. l.l. is gezegd in het stuk, tot opschrift voerende: *wie draagt de schuld?*

Evenwel, zoolang de Staat er zich niet mede bemoeit, en door bepaalde wetten alles regelt, wat het onderwijs betreft, kan het niet beter worden.

Geen knaap worde op de Fransche school toegelaten, *of* door zijne ouders derwaarts gezonden, alvorens te voldoen aan de volgende vereischten:

1. Eene nette leesbare hand schrijven.
2. Duidelijk en naauwkeurig met den vereischten toon lezen.
3. Vlug en uit 't hoofd rekenen.
4. Zijne moedertaal kennen, voor zoo verre het praktisch gebruik betreft.
5. Bekend zijn met de aardrijkskunde en geschiedenis van ons vaderland.
6. Eenige kennis hebben van de aardrijkskunde, geschiedenis en natuurkunde van de geheele aarde, (deze 3 punten dienen te zamen worden genomen en mondeling onderwezen met behulp van kaarten en tabellen.)

Dus toegerust gaat de knaap naar de Fransche school. Is deze school goed, dan moet zijne wetenschappelijke vorming daar voortgezet worden.

Doch waarmede houden zich verscheidene Fransche scholen bezig? Zij *moeten* zich bezig houden met de vakken, die op de lagere school te huis behooren; want men vindt er achtjarige knapen, die nog met lezen, schrijven en rekenen te worstelen hebben.

En weet gij dan wel, ouders! dat gij om één ding in 't geheel niet gedacht hebt, en dat wel het voornaamste, namelijk de ontwikkeling van het denkvermogen uwer kinderen? Waar toch wordt meer opzettelijk het meeste hiervan werk gemaakt? Juist op die lagere school, die gij te gering geacht hebt.

5. In de *Wiener-Theater-Zeitung* van Mei 1847 wordt melding gemaakt van eenen beroemden professor in de Italiaansche taal, met name ROSENTAL, eenen maestro di lingue ciarlatano, die met eene nieuwe leermethode wonderen doet, welke iedereen' met verbazing vervullen. Deze ciarlatano heeft voor een talrijk publiek in eene der grootste concertzalen te Weenen proeven van zijne kunst gegeven en den hoogsten bijval ingeoogst. Onze wonderdoctor verwijderde zich namelijk met 6 jongelieden, ten eenemale onbekend met de Italiaansche taal, sloot zich een half uur met hen op, na verloop van welken tijd hij met hen in de zaal terug kwam, en ten aanhooren van de aanwezigen zijne leerlingen ondervroeg in 't Italiaansch over de Italiaansche etymologie, syntaxis en letterkunde. Al zijne vragen werden voldoende beantwoord. Zonder twijfel bedient hij zich van eenen nieuw uitgevonden trechter, waarvan hij geen octrooi zal behoeven te nemen, òf van eene versnelde bezielende methode, gelijk het dagblad verzekert.

Dit zonder twijfel „parodisch” berigt doet ons denken aan zoovele andere berigten van methoden, in dagbladen en affiches, welke beloven iedereen' eene vreemde taal te leeren, wel niet in een half uur, dan toch in 10 of 20 lessen. Elk denke het zijne hiervan. Het zou intusschen een heerlijk iets zijn voor jeugd en onderwijzer, zulk eenen Italiaanschen trechter te bezitten!

M. 1849. L.

UITHUIZERMEEDEN, 27 Januarij.

De predikant dezer gemeente verklaart, dat het protest tegen het gerevideerd Reglement voor het Bestuur der Hervormde Kerk *buiten zijne vóórkennis* opgemaakt, door Ouderlingen en Diakenen geteekend, en *tegen zijn advies* in de Courant geplaatst is.

J. J. DAMSTÉ.

„Is er eene misdaad gepleegd, zij moet niet verborgen „blijven, zij moet zoo veel mogelijk, vooral in de plaats, „waar zij is gepleegd, met alle omstandigheden die tot de „ontdekking kunnen leiden, openbaar worden gemaakt; „een ieder moet worden uitgenoodigd daaromtrent inlich„tingen te geven. Allen moeten medewerken om den schul„dige uit te vinden. Zoo wordt bijna kosteloos de veilig„heid van personen en goederen verzekerd, zoo bewaart „een verstandig en vrij volk de orde, en toont het zich „zijner vrijheid waardig.” (Zie Circulaire, dato 10den Januarij 1849, van onzen Minister van Justitie).

Naar aanleiding dezer woorden, gevoelt men behoefte het volgende feit openbaar te maken: In den nacht van den 25sten op den 26sten dezer is den landbouwer W. BLAAKMEER, te Kalkwijk (gemeente Hoogezand), ontvreemd een eenjarig schaap, hebbende zwartachtigen kop en pooten, en overigens witte kleur. — Mogt slechts dit *eene verlorene schaap* door deze publiciteit te regt gebragt worden, genoemde circulaire zoude hare doelmatigheid bewezen hebben.

27 Jan. 1849. *Een ambteloos burger.*

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 27 Jan., kapit. *Jaski* Alida Theodora, van Petersburg; *Vlas* Hendrika, van Dantzig. — Te Texel den 24 Jan., *Ruiten* Antje, van Fernambuck. — Te Cette den 19 Jan., *de Boer* Helena Catharina, van Marseille. — Te Gibraltar den 10 Jan., *Boerhave* Arendina Elisabeth, van Amsterdam. — Te Bergen den 8 Jan., *Koop* Anna Maria, van Antwerpen.

In lading te Marseille den 18 Jan., kapit. *Dik* Meinkina, voor Antwerpen. — Te Londen den 22 Jan., *Spanjer* Catharina Sophia, voor Rotterdam. — Te Liverpool den 24 Jan., *Kleininga* Maria Laurentia, voor Rotterdam; *Hansen* Catharina, voor Antwerpen.

Zeilklaar te Cette den 19 Jan., kapit. *de Boer* Helena Catharina, naar Marseille.

Vertrokken van Amsterdam den 25 Jan., kapit. *Koster* Catharina, naar Livorno; *Dik* Jantina Petronella en den 26sten *Zelling* Jan Jacob, beide naar Triest; *Puister* Fennegina, naar Lissabon; *Post* de Waakzaamheid, naar Cette. — Van Triest den 14 Jan., *Spijkman* Juliana Louisa, naar Cefalonia. — Van Suriname den 25 Nov., *Stoelman* Groningen, naar Amsterdam. — Van Rouaan den 18 Jan., *Bekkering* Vriendschap, naar Londen.

Het Nederlandsch kofschip *Johanna*, kapit. Oldenburger, van Newcastle bestemd naar Harlingen, is den 19 Jan., des morgens te 11 uur voor Stortemelk gekomen, met Z. W. wind, vlak water en goed tonzigt. Te vergeefs seinende om een loods, was aldaar geen loodsboot te vinden; er werd besloten naar binnen te zeilen, maar in het zeegat vond men eenige tonnen ongeregeld liggen, en daardoor was het binnenkomen uiterst gevaarlijk. Alléén op het lood af kwam men binnen, tusschen de sloot en de ree van het Vlie, en toen eerst kwamen twee loodsen van het Vlie, die het schip naar Terschelling hebben geloodst, zonder ijsgang, terwijl in het vaarwater geen ijs te zien was; intusschen lagen *alle* de loodsbooten in de haven van Terschelling, en scheen men zich aldaar weinig te bekommeren om de schepen, die buitengaats naar loodsen zochten. Door het ongeregeld laten liggen der tonnen verkeeren de binnenkomende schepen in het grootste gevaar.

Volgens rapport van loodsen, is bij de Teigeler gezien een vermoedelijk door het volk verlatene bark, de naam onbekend; eene loodsboot is derwaarts afgezonden.

OVERZIGT

van de ALGEMEENE SCHEEPVAART door de SOND gedurende het jaar 1848, vergeleken met die van het voorgaande jaar.

VLAGGEN.	1847.	1848.	MEER.	MINDER.
Nederlandsche	1643	1688	45	
Zweedsche	2072	1951		121
Noordsche	2764	1954		810
Russische	841	981	140	
Pruissische	3326	1276		2050
Engelsche	5476	6648	1172	
Fransche	478	149		329
Amerikaansche	81	140	59	
Spaansche	12	8		4
Italiaansche	48	16		32
Portugesche	10			10
Oostenrijksche		2	2	
Braziliaansche	2	2		
Hamburger	41	10		31
Bremer	71	10		61
Lubecker	120	59		61
Deensche	1924	1376		548
Mecklenburger	1209	305		904
Hannoversche	1172	221		951
Oldenburger	226	49		177
Belgische	14	9		5
Kniphuizer	8	3		5
	21538	16857	1418	6099
				1418

Aldus in het jaar 1848 minder........ 4681

207ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse.

4de Lijst. No. 18378 een prijs van f 1000.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 29 Januarij 1849.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	29 Cts.,	per ℔ 07 Cts.
De Grofweiten Bol . . .	„ 5 Oncen	11 Cts.,	„ „ 22 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12 Cts.,	„ „ 40 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „ 36 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 5 Oncen	10 Cts.,	„ „ 34 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,

De Secretaris bij het Stedelijk Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 26 Januarij.

TARWE.	N. GERST.	Bl. Voer ℔ f
O. Bak ℔ f	Winter 52 ℔ f 2,55	Zw. » » »
Jarige 70 » » 7,25	» 54 » » 2,80	» 41 » » 1,90
» 72 » » 7,75	» 56 » » 3,10	» 44 » » 2,10
N. Old. 66 » » 4,25	Zomer 55 » » 2,75	BOONEN.
» 68 » » 4,75	» 57 » » 3,05	Paardb. f 3,50,75 f 4
» 70 » » 5,25	Knobbe 58 » » 3,00	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» 60 » » 3,30	Gr.G. p.m. f 5,25,50
N. Inl. 66 ℔ f 3,50	N. HAVER.	Par.100N. ℔ f 8,25 f 10
» 68 » » 3,90	Dikke 35 ℔ f 1,40	Koolz. f 8,50 tot f 10,50
» 70 » » 4,30	» 38 » » 1,65	Zomerz. f
O. dito 68 » » 4,00	» 41 » » 1,90	Boterz. f 7,25,50
N. BOEKWEIT.	» 44 » » 2,10	G.Mostz. f 8 a f 11
Gr. Zand 62 ℔ f 3,20	» 47 » » 2,45	Raapolie p. v. f 35
» 64 » » 3,60	Bl. Voer 38 » » 1,70	Boter ¼ Ton lste soort
» 66 » » 4,00	» 40 » » 1,85	f
Zw. Zand » »	» 42 » » 2,00	2e Dito f
Veen 64 » » 3,35	Zw. Voer 38 » » 1,75	3e Dito f

Tarwe ging tot genoteerde prijzen sleepend van de hand. — Rogge en Boekweit iets lager afgegeven. — Gerst tot bovenstaande prijzen weinig in omgegaan. — Haver met weinig verandering. — Boonen als voren. — Gort flaauw. — Koolzaad bijna niet in omgegaan.

AMSTERDAM, 26 Januarij. Tarwe stil: 125 ℔ Eijerlandsch f 226. — Rogge bij gerijven verkocht: 124 ℔ Pruiss. f 156; 123 ℔ Overijsels. f 140 op levering; 119 ℔ Odessa f 138; 125 ℔ Groot-Brab. f 152; 117 ℔ Petersb. f 131. — Gerst en Haver zonder handel. — Van Boekweit is verkocht bij klein gerijf: 121 ℔ Amerf. f 157; de stemming van het artikel is lusteloos en vooral worden de afwijkende kwaliteiten dringend aangeboden.

Koolzaad onveranderd; verkocht: Gron. 48 p. vl.; Eider 58½ p. vl.; op 9 vat in April 64 p. vl.; Sept. en Oct. 58½ p. vl. — Lijnzaad: Nieuw Riga Zaai-Lijnzaad f 15 per zeestuk. — Raapolie dadelijk en op levering ruim prijshoudende. — Lijnolie williger. — Raapolie op 6/w. f 38,50; vlieg. f 37,50; Mei f 36,25 a 50; Sept. en Oct. f 35; Nov. en Dec. f 35 a f 35,25. — Lijnolie op 6/w. f 26,75; vlieg. f 25,75 a f 26. — Hennepolie op 6/w. f 34,50; vlieg. f 33,50.

LONDEN, 24 Januarij. Sedert j.l. Maandag zijn de aanvoeren van graan zeer matig geweest. Heden morgen was de handel flaauw, tot nominal de prijzen van den vorigen marktdag. De aanvoeren bestaan uit: 870 qrt. engelsche, 2700 qrs. vreemde *Tarwe*; 60 qrs. engelsche, 1350 qrs. vreemde *Gerst*; 2410 qrs. engelsche, 1860 qrs iersche, 1580 qrs. vreemde *Haver*.

LONDEN, 26 Jan. Puike inl. Tarwe bedong gemakkelijk de prijzen van l.l. Maandag. Van vreemde was meer dan toereikend aanwezig, zoodat alléén de beste soorten tot de vorige prijzen werden genomen. Moutgerst prijshoudend. Haver onveranderd; Boonen en Erwten weinig begeerd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 27 Januarij.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 49½, 49 9/16; Dito Cert. 3 pCt. 58⅞, 59; Dito dito 4 pCt. 77⅜, 77 3/16, 77⅛; Aand. Rijn-spoorweg 4½ pCts. 80⅞. — BELGIE, 2½ pCt. 42; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 42, 42⅛, 42 1/16. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 11 1/16, 11⅛; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 11, 11 1/16, 11; Dito bij Dito, Onbep. Stukken, 3 pCt. 30 3/16, 30¼; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 20⅛, 20 3/16, 20⅛; Coup. Ardoin 7⅜, 7⅛. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 27 13/16, 27⅞; Dito Dito 4 pCt. 28⅞, 28 15/16. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101¼, 101⅜; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101½, 101⅜; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 90¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 83⅛; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 82¾, 83½; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 61⅝, 61⅜. — POLEN, Cert. 4 pCt. 67¾, 68⅛. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 74½, 74¾; Dito 2½ pCt. 39¼, 39⅜; N. Weener Aand. v. 250 fl. 245; Amerik. Bank-Act. 4 1/16; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 86; N. Mex. 5 pCt. 26¼, ½; Peru 6 pCt. 35¼, ½; Gren. 1¼ pCt. 16¼; Ecuador 2¾, 13/16; Handelm. kontant 143; Oblig. Holl. Spoorw. 4½ pCt. 91¼.

De beurs was heden over het algemeen williger gestemd, de hoogere buitenlandsche noteringen waren hiervan de aanleidende oorzaak.

Van onze binnenl. fondsen waren de Integralen, met weinig affaire, iets vaster, de 4 pCts, waarin meer handel was, circa ⅛ pCt. hooger dan gisteren.

Spaansche en Portug. insgelijks iets williger dan gisteren.

De Russische waren weder zeer gezocht, de 4 pCts. hebben zich hersteld van den achteruitgang, dien zij gisteren geleden hebben en blijven ruim ½ pCt. hooger.

Oostenrijksche 5 pCts. ¼ pCt. hooger, 2½ pCts. zonder [...]
Van Zuid-Amerik. waren de Peruaansche meer gevraagd. [...]
Braz. 1839 v. 200 £ 78½; Gren. Onbep. St. 1¼ pCt. 1[...]
Gr. Onbep. St. 4⅞, ⅛.

Koers van het geld: Beleening 2½; Prolongatie 2½; Discont[...]

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 49 9/16; W. Schul[...] 77⅛; Ard. à 510 £ 11; Binnenl. 3 pCt. 20⅛; Ard. Coup. ou[...] Dito nieuwe 7 5/16; Oostenr. 5 pCt. 74⅜ a ¾; Dito 2½ pCt. 39[...]

AMSTERDAM, 28 Januarij. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te [...] Integralen 49⅝. 4 pCts. W. Sch. 77¼. 3 pCts. Dito 59 1/16. [...] 510 £ 11⅛, 1/16, ⅛. Dito Coupons (oude) 8, 7 15/16. Dito Dito ([...] 7¼, 7/16. Binnenl. Spanje 3 pCt. 20¼, ⅛, 1/16. Passive 3⅛.

Behalve in Ardoins, waarin eenige affaire was, was de ha[...] de overige genoteerde fondsen van weinig beteekenis.

ADVERTENTIEN.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP.

Op MORGEN, WOENSDAG, den 31sten Januarij
Sprekers: Dr. A. H. SWAAGMAN en de Heer J. VAN CLEEFF.

PROGRAMMA.

TENTOONSTELLING VOOR 1[...]

VAN WEGE HET KUNSTLIEVEND [...] NOOTSCHAP, TER AANMOEDIGING [...] BEVORDERING VAN TEEKEN- EN SC[...] DERKUNST, ONDER DEN NAAM *PIC*[...]*RA*, te *Groningen*.

Het Kunstlievend Genootschap *PICTURA*, besloten [...] bende, in den jare 1849 eene ACHTSTE TENTOONST[...]LING van SCHILDERIJEN en TEEKENINGEN van *le*[...] *Kunstenaars uit Nederland* of *Nederlanders van geboorte*, b[...] het Rijk woonachtig, te houden, brengen het Bestuu[...] Genootschaps en de Commissie, te deze mede benoemd [...] navolgende bepalingen ter kennis van alle Maatschapp[...] Beoefenaars en Bevorderaars der Beeldende Kunsten.

Art. 1. De Tentoonstelling zal van af den 7den Me[...] den 16den Junij geopend zijn, en des noods niet meer [...] ééne week kunnen verlengd worden.

Art. 2. De Schilderijen en Teekeningen zullen, *behoo*[...] *ingepakt en vrachtvrij*, moeten bezorgd worden, hetzij, [...] den 20sten April, aan den Heer C. F. ROOS, in *'t Hui*[...] *de hoofden*, te *Amsterdam*, hetzij, indien zulks doo[...] woonplaats der Heeren Kunstenaars beter mogt schik[...] vóór den 26sten April, *mede vrachtvrij*, aan het adres [...] den Secretaris der Vereenigde Commissie, F. DE WITT[...]

Art. 3. Elk in te zenden stuk zal moeten worden [...] afgegaan of vergezeld zijn van *eenen vrachtvrijen brief* [...] laatstgemeld adres, inhoudende den naam en de woonpl[...] des Inzenders, eene korte omschrijving van het Kunstst[...] het merk, waarmede ieder Stuk of iedere Kist is geteeke[...] benevens, des verkiezende, den prijs; wordende van [...] verkoopprijs 5%, wegens de kosten, afgetrokken.

Art. 4. Stukken, op vorige Tentoonstellingen te d[...] stede geplaatst geweest, zullen niet worden toegelaten; [...] wijl het Bestuur der Tentoonstelling zich de bevoegd[...] voorbehoudt, om van de ingezonden stukken diegene, [...] ke het niet geschikt oordeelt, niet te plaatsen, maar [...] de opening der Tentoonstelling, onder geheimhouding t[...] te zenden.

Art. 5. Geene stukken zullen geplaatst worden, dan [...] welke aan één der in Art. 2 vermelde adressen zijn ingezon[...]

Art. 6. Er zal geen onderhandsche verkoop van een[...] te koop opgegeven stuk, zonder kennisgeving aan de [...] eenigde Commissie, worden erkend; terwijl, indien he[...] ve inmiddels door de vereenigde Commissie mogt verk[...] zijn, de eerstgenoemde verkoop als vervallen wordt beschou[...]

Art. 7. Alle geplaatste stukken blijven tot de sluiting [...] Tentoonstelling onder een zorgvuldig toezigt en worden [...] brandschade verzekerd; zonder echter bij de verzending [...] anderzins voor schade of gemis in te staan.

Art. 8. Binnen acht dagen na de sluiting der Tentoons[...]ling zullen de stukken aan het lokaal kunnen worden te[...] ontvangen, of zullen dezelve *vrachtvrij* aan den inzender [...] den terug gezonden.

Art. 9. Alle vorderingen, de ontvangst of de betaling [...] Schilderijen betreffende, kunnen binnen drie maanden na[...] sluiting der Tentoonstelling bij de vereenigde Commi[...] worden ingediend; maar zullen na dat tijdstip voor ver[...]len en van onwaarde worden gehouden.

De gunstige uitslag van vorige Tentoonstellingen geeft [...] Vereenigde Commissie genoegzaam vertrouwen, om de hee[...] Kunstenaars ook nu tot het inzenden van keurige voortbre[...]selen van hun talent uit te noodigen en aan te moedig[...] en vermeent de Commissie voornoemd tevens te mogen [...]rigten, dat zij het voornemen heeft, Z. M. toestemming [...] vragen, om na afloop der Tentoonstelling eene **VERL**[...]**TING VAN KUNSTWERKEN** te kunnen houd[...]

GRONINGEN, 17 Januarij 1849.

Het Bestuur des Genootschaps:	*De Comm. te dezen mede benoe*[...]
Dr. H. WOLTHERS, *Voorz.*	A. LAMBERTS HURRE[...] BRINCK.
F. DE WITT, *Penningm. en Secr. der Vereenigde Comm.*	Jhr. *Mr.* W. GOCKINGA.
H. TIDDENS, *Secretaris.*	J. H. JAPPÉ.
	Mr. J. H. GEERTSEMA, [...]

*** Het **BESTUUR** van het GENOOTSCHAP *T*[...] *BEVORDERING VAN NIJVERHEID*, gevest[...] te *ONDERDENDAM*, het uitbreken der LONGZIEK[...] onder het RUNDVEE op den Stal van den Landbou[...] **JAN GOUDHOORN**, te *Wester-Emden*, vernomen h[...] bende, vermeent elk VEEHOUDER in dit GEWEST [...] moeten herinneren, dat in de **WAARBORG-MAA**[...]**SCHAPPIJ** tegen de **VERLIEZEN** van **RUNDV**[...] door de **LONGZIEKTE**, door hetzelve **GENOOTSCHA**[...] tot stand gebragt, dagelijks ten Kantore van den onderget[...]kende te *Onderdendam* en bij deszelfs Agenten, de Heer[...] P. PLAAT, Jr., te *Middelstum*, H. J. BOERMA, te *Uskwe*[...] P. J. WERKMAN, te *Leens*, B. WICHERTS, te *Scharm*[...] R. H. COOPS, te *Zuidbroek*, en B. CRAKER, te *Beer*[...] kan worden DEELGENOMEN, zoo lang de gevree[...] Ziekte zich niet op de Woonplaats van den Deelnemer [...] in den omtrek van dezelve heeft geopenbaard, wann[...] gedurende drie Maanden na het laatste Ziekte-voorval [...] Deelneming wordt geweigerd voor allen, die binnen het [...] afstand woonachtig zijn.

Het Reglement en Inlichtingen op hetzelve zijn bij voo[...]noemde Personen dagelijks verkrijgbaar.

Namens het Bestuur,
De Secretaris-Boekhouder:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

WERKHUIS.

Bij het **BESTUUR** van het **WERKHUIS** is wede[...] om ten behoeve dezer inrigting ontvangen: een BAN[...]BILJET groot f 60—00, van N. N., waarvoor den mild[...] onbekenden gever ruime DANKZEGGING wordt toe[...]bragt. Het WERKHUIS zij bij voortduring aanbevol[...] aan allen, welke wenschen, den vlijtigen en werkzame[...] maar hulpbehoevenden natuurgenoot te ondersteunen.

GRONINGEN, 27 Januarij 1849.

Het Bestuur voornoemd,
Namens hetzelve:
H. O. FEITH, JR., *Secretaris.*

*** De DIRECTRICES van de LOTERIJ ten behoeve d[...] **VROUWEN-VEREENIGING** te *GRONINGEN* h[...]den het genoegen onlangs van Hare Majesteit de KONI[...]GIN DER NEDERLANDEN te ontvangen: **EEN FRAA**[...] **BEWERKT LAMPEKLEED.**

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen wélg[...] schapen ZOON M. BOOM, geliefde Echtgenoote van

W. V. D. WEYDEN,
Civiel-Architekt.

GRONINGEN, 23 Januarij 1849.

. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON J. R. ...NNINGH, geliefde Echtgenoote van

P. S. POTS.

Z. C. E. POLDER, 24 Januarij 1849.

. APPINGEDAM, 25 Januarij 1849. Bevallen van een' ZOON C. E. VAN DER LOEFF — CLEVERINGA.

. Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote D. A. ...STINGH van eenen ZOON en eene DOCHTER, welbeiden op den tweeden dag na de geboorte zijn overleden.

T. SCHELTENS,
Goud- en Zilversmid.

HOOGEZAND, 26 Januarij 1849.
Eenige kennisgeving.

. Heden beviel door Gods goedheid van eenen ZOON ...A MEES, hartelijk geliefde Echtgenoote van

W. C. SCHIERBEEK,
Banketbakker.

GRONINGEN, 27 Januarij 1849.

. Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote SARA ...GARETHA JOHANNA MULLER van eene wélgeschapen DOCHTER.

Dr. J. G. HANNINGA.

GRONINGEN, 28 Januarij 1849.

. Heden beviel van eene DOCHTER FREDERIKA JO...NA HENRIKA WITTE, geliefde Echtgenoote van

I. K. I. JANSEN.

GRONINGEN, 28 Januarij 1849.

. Den 29sten Januarij beviel voorspoedig van een' ZOON REINDERDINA SIEMELING, geliefde Echtgenoote van

T. REIJENGA,
Fabrikant in Verlakte en Blanke Tin- en Blikgoederen, in de Brugstraat.

Dienende deze, voor algemeene kennisgeving.

. Getrouwd:

TEKKE ROELOF SWART
met
ANNA LUBBARTA VAN DUINEN.

GRONINGEN, 26 Januarij 1849.

. GRONINGEN, 21 Januarij 1849. Heden overleed ...eenigst Zoontje LUI RENNES DE COCK, in den ouderdom van ruim één jaar.

W. BROUWER.
C. M. BROUWER,
geb. DE COCK.

. Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons ...g geliefd eenigste Dochtertje LOUISE CHRISTINE, ...en jeugdigen leeftijd van bijna zes jaren.

GRONINGEN, 25 Januarij 1849.

W. GOCKINGA.
G. A. P. GOCKINGA — WOLTERS.

. Het heeft den Heere, die alles met wijsheid en ...de bestuurt, behaagd mij en mijne Kinderen een' ver...wden slag toe te brengen, door het overlijden van mijn' ...ffden Zoon JAN VOLHAND, in den jeugdigen ouder... van bijna 30 jaren, waarvan de laatste drie jaren ...smartelijk voor hem waren. Hoewel zijn einde lang ...vooruitgezien, schokt ons toch deze slag.

GRONINGEN, 27 Januarij 1849.

J. H. KONING,
Wedw. L. J. VOLHAND.

. Heden werd ik met mijne Kinderen in diepe droef...d gedompeld, door het overlijden van mijn' hartelijk ge...den jongsten Zoon, den WelEerw. en Zeer Gel. Heer ...NDRIK BLAAUW, *Predikant bij de Hervormde Gemeente Eelde*, Prov. *Drenthe*, in den jeugdigen leeftijd van ...jaren. Veel verliezen wij in hem; en niet alleen wij, ...r ook de Gemeente, die hem lief had, en die hij, hoe...slechts korten tijd, met voorbeeldigen ijver en trouw ...Herder en Leeraar diende.

M. E. CANNEGIETER,
Wedw. C. H. BLAAUW.

GRONINGEN, 27 Januarij 1849.
Eenige kennisgeving.

. De dagen des menschen zijn als het gras! Gisteren ...rgen omstreeks vier uur ontsliep, na acht maanden ge...keld te hebben, in den Heere, mijne dierbare Echtge...te en mijner vier Kinderen (twee uit een vroeger huwe..., allen nog te jong om het verlies te beseffen) teederen ...gdragende Moeder JANNA WILLEMINA A. FREE, in ...n ouderdom van bijna 23 jaren, van welken leeftijd ik in ...e zoete echtsvereeniging nog geene vijf jaren mogt ge....

...Die den overledene gekend hebben, zullen verstaan, hoe ...in verlies alléén door Gods gunst kan vergoed worden.

WILDERVANK, 29 Januarij 1849.

D. P. POSTMA,
V. D. M. bij de Christ. Afgesch. Gemeente.

. Door C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, is op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar ...teld:

Is bezuiniging op het Onder...ijs, vooral door opheffing eener ...oogeschool, aan te raden?

Door *P. HOFSTEDE DE GROOT*, Hoogleeraar en ...oolopziener te *Groningen*. Prijs 60 Cents.

. Allen, die iets te VORDEREN hebben van — of ...RSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen ...Heer C. BACKHAUS, in leven Logementhouder ...het *Blaauwe Paard*, te *Groningen*, en aldaar overleden ...3den Januarij 1849, worden verzocht, daarvan Opgave ...Betaling te doen vóór den 6den Februarij 1849, ...den eerstondergeteekende, wonende te *Groningen*, in de ...anenstraat, C 175 V.

Mr. R. IJ. MULLER,
J. A. EBERWEIN,
Executeuren Testamentair.

. Ieder, die iets te VORDEREN heeft van — of VER...CHULDIGD is aan wijlen ROELF LANTINK, in leven ...*inkelier*, overleden te *Onderdendam*, wordt verzocht, daar..., binnen acht dagen, *Vrachtvrije* opgave te doen ten ...ntore van den Notaris

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING.

...e KERKVOOGDEN DER HERVORMDE GEMEEN...te *SAAXUM*, zijn voornemens, om op ZATURDAG, ...17den Februarij 1849, des voormiddags te 11 uur, ...Huize van den Kastelein J. J. EMMELKAMP, te ...*rum*, in het openbaar aan te besteden:

...Het AFBREKEN van het OUDE en het BOUWEN ...en NIEUW KERKGEBOUW aldaar, met BIJ...VERING der benoodigde MATERIALEN.

...De Teekening en het Bestek zullen ter visie liggen, ten ...ze van de Aanbesteding, terwijl er tevens een Bestek ...handen zal zijn bij H. VAN DER LAAN, in het *...pen der Zeven Provinciën* en bij Mejufv. de Wedw. ...NTEKOE, aan de Groote Markt, te *Groningen*.

De Kerkvoogden voorn.:
Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN,
President.
D. F. FOLKERTS,
Secretaris.

Iemand iets te VORDEREN hebbende van — of VERSCHULDIGD zijnde aan de Nalatenschap van wijlen den Heer JOHANNES DIETERS SMITH, in leven *Onderwijzer aan het Instituut voor Doofstommen te Groningen*, en aldaar overleden, of GOEDEREN, tot die NALATENSCHAP behoorende, onder zich hebbende, wordt verzocht, *vóór den 5den Februarij e. k.*, daarvan opgave te doen ten Kantore van

Mr. A. F. WICHERS,
Advokaat, in de Oude Ebbingestraat.

ONDERLINGE

BRAND-WAARBORGMAATSCHAPPIJ,

alleen voor de provincie GRONINGEN.

De ondergeteekenden, DIRECTEUREN der genoemde MAATSCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van de DEELNEMERS, dat de REKENING en VERANTWOORDING, ten gevolge Art. 23, aan de onderstaande Heeren is gedaan.

En zal deze REKENING, gedurende de eerstkomende ZES WEKEN dagelijks, des voormiddags van 9 tot 12 uur, voor de LEDEN ter inzage liggen ten KANTORE der DIRECTIE, aan het Martini Kerkhof. Behalve bij de DIRECTIE, kan ook deel genomen worden bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den Regerings-Almanak opgegeven, en wel op ROERENDE en ONROERENDE GOEDEREN.

GRONINGEN, 25 Januarij 1849.

J. CARDINAAL, J. VAN CLEEF,
A. LAMBERTS HURRELBRINK, H. NIENHUIS.

Naar aanleiding van Art. 23 van het Reglement der Onderlinge Brand-Waarborgmaatschappij, alléén voor de Provincie *Groningen*, hebben de ondergeteekenden, als daartoe uit de hoogste deelhebbers verzocht, de REKENING en VERANTWOORDING over 1848 INGENOMEN, dezelve volkomen goedgekeurd, en uit het verslag der Directie met genoegen ontwaard, dat de Maatschappij steeds bloeijende blijft.

De afzondering der verwaarborging in de Stad en Gemeente *Groningen* van die in het overige gedeelte der Provincie, in de maand October 1847 aangekondigd, heeft dit jaar eene gunstige uitkomst opgeleverd.

Deze zou echter nog gunstiger geweest zijn, indien er niet nog eene belangrijke schade van 1847 ware geweest, welke in de vorige Rekening niet kon worden afgedaan en dus in de Rekening van 1848 viel.

Het is ons intusschen gebleken, dat in weerwil van aanzienlijke schaden, welke de Maatschappij gedurende haar zestienjarig bestaan geleden heeft, de jaarlijksche Bijdragen gedurende de 16 Jaren ruim 10½ Cent pr. *f* 100 in de 1ste onder-afd. beloopen heeft, daaronder begrepen de Administratiekosten, terwijl nog een gedeelte daarvan gestort is in het Reservefonds, 't welk sedert het jaar 1841 is begonnen tot stand gebragt te worden.

De zorg der Directie, door de aanzienlijke herverzekeringen bij de meeste onzer geaccrediteerdste Maatschappijen voor hare rekening genomen en de vermeerdering van toezigt, bij het aannemen van nieuwe deelnemers, doen ons met alle ruimte deze Provinciale inrigting op het beste aanbevelen.

I. J. SORMANI.
JOHs. KOENS.
J. OOMKENS, J.zoon.
A. L. SCHOLTENS.
J. P. VOS.
JAN ALDERSHOF, R.zoon.

De VEERSCHIPPERS van ASSEN op AMSTERDAM maken bekend, dat zij voornemens zijn, op VRIJDAG, den 2den FEBRUARIJ e.k., des morgens te vijf uur, van *Assen* naar *Amsterdam* te vertrekken, om van dáár terug te keeren op WOENSDAG, den 7den daaraanvolgende, des avonds één uur vóór Boomsluiten. Voorts geregeld OM DE VEERTIEN DAGEN.

VOOR DE NATIONALE MILITIE!

De ondergeteekende maakt, gelijk in vroegere jaren, zijne Stadgenooten bekend, dat hij blijft continueren in het STELLEN van PLAATSVERVANGERS EN NOMMERVERWISSELAARS, en voor dezelven eenen WAARBORGKAS heeft OPENGESTELD, om vóór de LOTING hen te VRIJWAREN.

GRONINGEN, 22 Januarij 1849.

H. VEENHUIS.

Nationale Militie.

De ondergeteekende beveelt zich minzaam aan in het leveren van PLAATSVERVANGERS en NOMMERVERWISSELAARS, en heeft eene WAARBORGKAS opengesteld, om zich voor de aanstaande LOTING te VRIJWAREN.

H. MATTHIJS, Groote Markt, bij de Waag.

Nationale Militie.

De ondergeteekende, H. WILKENS, maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij, gelijk vroeger, blijft continueren in het LEVEREN van PLAATSVERVANGERS en NOMMERVERWISSELAARS. Diegenen, welke met hem willen CONTRACTEREN vóór de LOTING, kunnen hem spreken ALLE MARKTDAGEN, ten Huize van den Logementhouder A. MIDDELKOSTER, voor de Ebbingepoort, en de overige dagen ten zijnen Huize, bij den Ebbingepoortenboog, aan het Diep.

GRONINGEN, 30 Januarij 1849.

H. WILKENS.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op HEDEN, DINGSDAG, den 30sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, get. L no. 55 V, met grooten fraaijen TUIN en KOETSHUIS er achter, staande en gelegen Oostzijde aan de Groote Markt en uitkomende aan het Martini Kerkhof te *Groningen*.

II. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martini Kerk te *Groningen*, in de 2de doorloopende Bank voor het voormalig Prinsesengestoelte, get. no. 186.

Beide perceelen toebehoorende aan den Hoog Welgeboren Heer Jonkhr. Mr. J. E. VAN PANHUIJS.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de A-kerk te *Groningen*, in de Noorderij voor het Officierengestoelte, de 5de plaats in de Bank, get. no. 463.

IV. Een DITO ZITPLAATS in dezelfde Kerk, naast de voorgaande, get. no. 464.

Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1849.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag: perceel I van 12—4, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen, en de overige perceelen des namiddags van 2—4 uur.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 31sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe J. H. SMIT, aan het Damsterdiep, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene wél doortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, get. O 144 V, staande op eigen grond, Noordzijde aan het Damsterdiep, te *Groningen*, wordende door H. W. DIJKSTRA bewoond.

II. Eene WONING, get. N 242 V, met eenen GANG, PAARDENSTAL en MANDEELIGE PLAATS, staande en gelegen Noordzijde in den Kleinen Oudeweg, te *Groningen*.

III. Eene WOONKAMER, get. O 141 V, staande Oostzijde in den Loppersummer Gang, te *Groningen*.

IV. Eene WOONKAMER, get. O 410 V, staande mede aldaar.

V. Eene wél doortimmerde BEHUIZING, get. Q 155 V, bestaande uit 3 Vertrekken, welke afzonderlijk worden verhuurd, OPENE PLAATS met Put en Regenwater, staande en gelegen Westzijde aan de Rademarkt, te *Groningen*.

Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1849. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2—4 uur.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 5den Februarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime en wél doortimmerde KOOPMANS BEHUIZING met fraaijen TUIN er achter, get. M 182 V, staande en gelegen op eigen grond, Noordzijde in de Poelestraat, te *Groningen*, wordende door den Boekverkooper T. T. BORGESIUS in eigendom bewoond. — Is inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP.*

II. Een ruim PAKHUIS en STAL, get. V 202 V, staande Westzijde in de Pelsterstraat, te *Groningen*.

III. De VASTE BEKLEMMING van 4 B., 41 R., 83 E. best *Groenland*, gelegen aan den Boermandeweg, buiten de Steentilpoort, te *Groningen*, doende jaarlijks op St. Michiel tot vaste huur *f* 69—00.

IV. 1/30 AANDEEL in het KOFSCHIP genoemd *ELISABETH MACHTELINA*, bevaren door den Kapitein WESSELS.

V. 3/30 AANDEELEN in het KOFSCHIP, genoemd *SIEKE VAN DER WEST*, bevaren door den Kapitein LUKEN.

VI. Een BEWIJS VAN AANDEEL in de Negotiatie tot Aanleg van den Straatweg van *Winsum* naar *Groningen*, groot *f* 500—00, get. met no. 130.

VII. Een BEWIJS VAN AANDEEL in de *GRONINGER ZEEASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ*, groot *f* 1000—00, get. met no. 85.

Perceel 2 tot 7 toebehoorende aan Mejufvrouw de Weduwe en Erven van wijlen den Heer R. HEERES.

Om te aanvaarden de Perceelen 1 en 2 op den 1sten Mei 1849, Perceel 3 op Gregori 1849 en de overige Perceelen dadelijk na den toeslag.

Perceelen 1 en 2 te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag van 2—4 uur.

. Mrs. J. W. QUINTUS en E. VAN EERDE, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op DINGSDAG, den 6den Februarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Den EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, gelegen te *Finsterwolde*, groot ongeveer 42½ Bunders, bij G. G. MUNTINGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op St. Martini verschijnende, huur van *f* 354—85.

II. Den EIGENDOM van ongeveer 42½ Bunders *Behuisd land*, gelegen op *den Ham*, bij F. J. BOELENS en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 342—15.

III. Den EIGENDOM van ongeveer 21 Bunders *Land*, te *Uithuizermeeden* gelegen, bij D. L. NIJENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 320—00.

IV. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders *Land*, te *Visvliet* gelegen, bij de Kinderen van DIEUWKE REITSES onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 212—00.

V. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders *Land*, te *Oldehove* gelegen, bij I. J. HOMAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 160—00.

VI. Den EIGENDOM van ongeveer 25 Bunders *Land*, te *Cusemer* gelegen, bij J. H. ROZEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 117—00.

VII. Den EIGENDOM van ongeveer 15½ Bunders *Land*, te *Zeerijp* gelegen, bij K. H. HOVING en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 104—00.

VIII. Den EIGENDOM van ongeveer 10½ Bunders *Land*, te *Zeerijp* gelegen, bij T. D. VAN HOORN en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 75—00.

IX. Den EIGENDOM van ongeveer 16 Bunders *Land*, gelegen onder *Ten Boer*, bij S. H. STEENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midwinter, voor *f* 64—00.

X. Den EIGENDOM van ongeveer 14½ Bunders *Land*, onder *Ten Boer* gelegen, bij K. L. GROENVELD onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 58—00.

XI. Den EIGENDOM van ongeveer 7 Bunders *Land*, te *Ranum* gelegen, bij K. J. BOERMA onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 37—50.

XII. De EIGENDOM van eene *Bleek*, te *Appingedam* gelegen, bij PH. R. PLOEGER en Vrouw in gebruik, jaarlijks, op den 1sten Mei, voor *f* 13—50.

XIII. Den EIGENDOM van ongeveer 1½ Bunder *Land*, te *Tjuhwerd* gelegen, bij J. K. JANSEN onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 9—00.

Alles om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag. De Eigendomsbewijzen en Informatiën zijn ter inzage en te bekomen ten Kantore van eerstgenoemden Notaris.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG, den 14den Februarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht, als perceel

II. Eene nette BEHUIZING met grooten TUIN er achter, get. F no. 208 V, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Kijk-in't-Jatstraat, te *Groningen*, laatst door wijlen Mevrouw de Wedw. THOOFT bewoond geweest.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1849. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 2—4 uur.

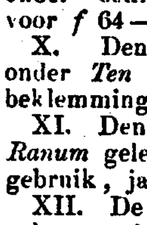

Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG, den 31sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

Eene ruime, net doortimmerde BEHUIZING, met eenen MANDEELIGEN ZIJGANG en OPENE PLAATS, staande en gelegen Oostzijde aan de Rademarkt, letter Q no. 2 V, te *Groningen*, zijnde eene van ouds gerenomeerde en zeer beklante MOLEN-IJZERSMEDERIJ, waarin sedert eene reeks van 200 jaren deze Affaire met het beste succes is en nog heden wordt uitgeoefend, wordende in eigendom bewoond door Mejufvrouw de Wedw. J. S. WINTER en hare Kinderen; hierover kan een gedeelte van den Koopschat blijven uitstaan, en zijnde inmiddels, op billijke Voorwaarden, met of zonder GEREEDSCHAPPEN, UIT DE HAND TE KOOP. Te bezien des daags bevorens en op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uur, op Toegangkaartjes bij den Notaris verkrijgbaar. De Conditiën en Aankomstbrieven zullen op de gewone plaatsen in tijds ter lezing liggen.

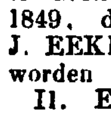

In afwachting van de vereischte Regtsautorisatie, zal in den loop der Maand FEBRUARIJ 1849, op tijd en plaats nader te bepalen, publiek ter verkoop worden gepresenteerd: Eene HEEREN BEHUIZING met STAL en WAGENHUIS, staande Noordzijde aan het Diep, op de Spilsluizen, te *Groningen*, get. H 123 V, rood No. 1, wordende door den Heer Predikant A. T. REITSMA in huur bewoond.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

\, Mr. C. DE RANITZ, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG, den 14den Februarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. C. BACKHAUS, in het Logement het *Blaauwe Paard*, aan het Nieuwe Kerkhof, te *Groningen*, publiek veilen en verkoopen:

I. Een' aanzienlijken, hechtsterken, geheel van STEEN opgebouwden en zeer beklanten en neringrijken **OLIE- en PELMOLEN**, genoemd ***DE HALFWEG-MOLEN***, get. lett. G no. 169 V, met daarbij staande **HEEREN BEHUIZING** en **TUIN** met **VRUCHTDRAGENDE BOOMEN**, **PAKHUIS**, **KNECHTENWONINGEN** en 2 **SCHUREN**, benevens de bij den Molen behoorende **GEREEDSCHAPPEN**, volgens Inventaris, alsmede de **VASTE BEKLEMMING** van ongeveer 2½ B. uitmuntend *Groenland* en van de *Gronden*, waarop de *Gebouwen* zijn staande, doende jaarlijks op Martini tot huur *f* 35—00. Alles staande en gelegen onder *Groningen*, buiten de Ebbingepoort, aan het Trekdiep.

II. Eene **HEEREN BEHUIZING**, get. letter D no. 88, staande te *Groningen*, aan de Noorderhaven, Zuidzijde, thans bewoond door den Heer VAN GIFFEN.

Alles toebehoorende aan den Heer en Mejufvrouw R. G. HOEKSEMA.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1849 en te bezien Perceel I den 12den en 13den Februarij 1849, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 uur, en Perceel 2 op den dag van Verkoop, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur, op bewijzen van Toegang, te bekomen ten Huize van Verkoop en van den Notaris

Mr. C. DE RANITZ.

VOOR EN IN 'T NIEUWE VERKOOPHUIS,

in de Oosterstraat, zal, op DONDERDAG, den 1sten Februarij 1849, des voormiddags te 10 uur, worden verkocht: velerhande **HUISMEUBELEN** en **INBOEDEL**, MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, ENZ. Te bezien Woensdag namiddag van 2—5 uur..

FIRMA **Steen & Comp.**

\, Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens in het openbaar ter verkoop aan te bieden:

I. Eene BEHUIZING met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van pl. min. 7¼ Bunder *Kleiland*, *Hof* en *Tuin*, staande en gelegen bij de zoogenaamde *Kobeet-klap*, onder *Borgsweer*, Gemeente *Termunten*, zullende tot vaste huur doen jaarlijks *f* 42—00.

II. Den EIGENDOM daarvan.

III. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van bijna drie Bunders *Land*, mede aldaar gelegen, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 15—00.

IV. Den EIGENDOM daarvan.

V. Plus minus één Bunder EIGEN LAND, gelegen in den Polder tusschen *Termunterzijl* en *Oterdum*.

VI. Plus minus een en een half Bunder DITO, mede aldaar gelegen.

Deze Verkoop zal zijn op DONDERDAG, den 1sten Februarij 1849, des namiddags te drie uur, ten Huize van EDSO BERENDS BOUWMAN, Kastelein te *Termunterzijl*, alwaar, en ten Kantore van den Notaris, de Conditiën te lezen zijn.

\, Mr. M. DE MUINCK, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van GEERT SIEMENS VAN DER LAAN en Vrouw, Landbouwers onder *Oldehove*, op ZATURDAG, den 3den Februarij 1849, des morgens te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Oldehove*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENPLAATS**, no. 93, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR met het REGT der VASTE, ALTIJDDURENDE en IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Erf* en *Landerijen*, te zamen groot ongeveer 10 Bunders en 50 Roeden, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 130—00, en

II. Ongeveer 2 Bunders EIGEN LAND; — alles staande en gelegen onder *Oldehove*.

Mr. M. DE MUINCK.

Mr. M. DE MUINCK, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van M. P. BOERSEMA, Landbouwer in de *Westerhorn*, onder *Grijpskerk*, op DINGSDAG, den 6den Februarij 1849, des avonds te 5 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Grijpskerk*, publiek voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, te verhuren:

Eene BEHUIZING en SCHUUR met 11 B., 35 R. en 20 Ellen *Land*, staande en gelegen onder *Grijpskerk*, door wijlen KLAAS J. VAN DER LEIJ, Landbouwer aldaar, in eigendom bezeten.

Mr. M. DE MUINCK, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen HIELKE ABELS RIETEMA en MARTJE KORNELIS MEDEMA, in leven Ehelieden te *Saaxum*, op VRIJDAG, den 9den Februarij 1849, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein A. ROZEMA, te *Saaxum*, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, no. 27, met derzelver ERF en TUIN, te *Saaxum*, grondpacht *f* 3—50.

II. Eene BEHUIZING, no. 19, met derzelver ERF, te *Saaxum*, grondpacht *f* 1—00 en zesjarig geschenk.

III. Eene BEHUIZING, no. 4, met derzelver ERF, te *Andel*, Gemeente *Baflo*, grondpacht *f* 2—00.

IV. Het REGT der VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 7 Roeden en 20 Ellen *Land*, onder *Oldehove*, huur *f* 25—00.

V. Den EIGENDOM daarvan.

VI. Het REGT der VASTE BEKLEMMING van 32 Roeden, 10 Ellen *Land*, *DE KAMP* genoemd, te *Saaxum*, huur *f* 10—00.

VII. Den EIGENDOM daarvan.

VIII. De HELFT in 31 Roeden en 60 Ellen *Land*, te *Saaxum*, *DE LAAGTE* genoemd.

IX. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te *Saaxum*, bij J. H. PANNEKOEK in gebruik, huur *f* 7—00.

X. Het REGT van BEKLEMMING van eene *Heemstede*, te *Saaxum*, huur *f* 7—00.

XI. Den EIGENDOM daarvan.

XII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te *Saaxum*, bij H. R. DIJKHUIZEN in gebruik, huur *f* 7—00.

XIII. DITO te *Oldehove*, bij EPPINGA in gebruik, huur *f* 5—00.

XIV. DITO te *Saaxum*, bij A. ROSINGH in gebruik, huur *f* 8—00.

\, Mr. F. I. ABRESCH, Notaris te *Zuidhorn*, is voornemens, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen JACOB JURJENS DE BOER en wijlen PIETERKE MENNES, op DINGSDAG, den 6den Februarij 1849, des voormiddags te 10 uur, ter Behuizing van den Kastelein ENNE BOS, te *Garnwerd*, publiek, op gewone Strijkgelds-Conditiën, te verkoopen:

Eene **KAPITALE BOERENPLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING met VRIESCHE SCHUUR, benevens het REGT der VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 58 B., 98 Roeden kostelijk *Groen-* en *Bouwland*, alles staande en gelegen bij *Aduarderzijl*, onder *Garnwerd*, doende de Landerijen jaarlijks tot vaste huur aan het OMMELANDER-KANTOOR *f* 286—00. — Over het te Veilene kan, des verkiezende, *f* 13,000—00, naar 4½ pCt. des jaars Rente, blijven staan.

Mr. F. I. ABRESCH.

Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven KLAAS GEERTS KLAASSENS en Vrouw, op DONDERDAG, den 1sten Februarij 1849, des avonds te 5 uur, ten Huize van de Weduwe JAN KOSTER, te *Westerlee*, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING en een' TUIN, staande en gelegen te *Westerlee*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 7—00.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

Woensdag, den 7den Februarij

1849, des voormiddags te 10 uur te beginnen, zullen, te *Vries*, publiek worden verkocht: min of meer **300 EIKENBOOMEN**, aldaar op stam staande, geschikt voor Scheepstimmer- en allerlei ander Werk, toebehoorende aan den Notaris Mr. A. HOMAN, te *Assen*.

\, Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te *Onderdendam*, zal, op VRIJDAG, den 9den Februarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kasteleiu A. VAN DER VEEN, te *Onderdendam*, bij Strijkgeld veilen en verkoopen:

Eene goed betimmerde en wél onderhoudene BEHUIZING, A no. 7, met twee ruime Vertrekken, Achterhuis en Winkel, waarin sinds vele jaren met het beste succes eene *ZADELMAKERIJ* is uitgeoefend, staande zeer gelegen in het midden van het Dorp *Onderdendam*, aan den Grindweg, toebehoorende aan ROELF J. SMIT. Informatiën bij

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

VERKOOP VAN EIKEN HOUT OP STAM.

Mr. J. S. G. KONING, Notaris te *Wedde*, zal, op DONDERDAG en VRIJDAG, den 8sten en 9den Maart 1849, telkens des voormiddags te 10 uur, voor de MARKGENOOTEN te *WEENDE*, onder *Vlagtwedde*, bij Uitmijning verkoopen:

700 EIKENBOOMEN, op Wortel staande te *Weende*, onder welke een aantal zware Stammen.

\, Na bekomen Regterlijk verlof, zullen publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene BEHUIZING met de VASTE BEKLEMMING van eenen *Moestuin*, buiten de Boteringepoort, Oostzijde, get. G 134, te *Groningen*, doende jaarlijks tot huur *f* 38—00; en

II. De VASTE BEKLEMMING van pl. m. 3 Bunders *Groenland*, gelegen Zuidzijde aan den Paddepoelsterweg, bij *Groningen*, doende jaarlijks tot huur *f* 42—00.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR,

tegen den 1sten MEI e. k.:

Eene roijale **HEEREN BEHUIZING** met grooten TUIN, KOETSHUIS en STALLING, staande buiten de A-poort, thans door den Heer J. HESSELINK bewoond.

Te bevragen bij de Erven H. VAN DER MOLEN, buiten de Apoort.

TE KOOP OF TE HUUR:

Eene wéldoortimmerde **BEHUIZING**, geschikt tot het uitoefenen van alle Affaires, staande en gelegen in eene der voornaamste Poortstraten. Nader adres bij den Eigenaar en Bewoner, die zijnen aanzienlijken voorraad van **EIKEN- en VURENHOUTEN MEUBELEN** tot zeer verminderde prijzen uitverkoopt. **A. L. MELLES**, in de N. Ebbingestr.

TE KOOP OF TE HUUR:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, voorzien van onderscheidene Vertrekken en vele Gerijfelijkheden, in de Zwanenstraat, te *Groningen*, toebehoorende aan den Heer VAN BONEVAL FAURE, om *dadelijk* of op *den* 1*sten Mei* 1849 te aanvaarden. Te bevragen bij den Timmerman HERES, in de Turftorenstraat.

TE KOOP:

Eene groote **HEEREN BEHUIZING** met STAL en WAGENHUIS en groote KELDERS, staande op den besten stand dezer Stad. Te bevragen bij den Timmerman HEERES, in de Turftorenstraat.

De ruime **HEEREN BEHUIZING** aan de Hooge Der-A, die thans door Mr. R. T. GUYOT bewoond wordt, is **TE HUUR**, om met Mei te aanvaarden. — Ook is de **NIEUWE BEHUIZING** bij den Apoortenboog nog **UIT DE HAND TE KOOP** of **TE HUUR**, om naar verkiezing te aanvaarden. Beide te bevragen bij den Eigenaar

P. WIERSEMA.

TE HUUR:

Het BUITENVERBLIJF *BLOEMERT*, gelegen te *Midlaren*, thans bewoond door den Generaal ARDESCH, om het Huis te aanvaarden op den 1sten Mei 1849 en de Tuinen op Gregori aanstaande. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

TE HUUR:

het **BUITENVERBLIJF *BELLE-VUE***, buiten de Ebbingepoort, als ook eene **KOEMELKERIJ** en **MOESTUIN**, mede aldaar. — Onderrigt bij de Eigenares en Bewoonster.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei: Eene **HEEREN BEHUIZING**, in de St. Jansstraat. Te bevragen bij den Eigenaar den Heer Mr. C. C. GEERTSEMA.

TE HUUR,

tegen Mei: Eene **BEHUIZING** met een TUINTJE en BLEEK, Put- en Regenwater, staande Oostzijde in de Havenstraat, get. E 123 V. Te bevragen bij R. LAMOT, in de Marktstraat.

TE HUUR,

tegen Mei: Eene **BEHUIZING**, tot vele Affaires geschikt, staande Noordzijde op den Nieuwenweg, lett. P no. 443. Te bevragen bij

E. R. FOKKENS,
Zadelmaker op den Nieuwenweg.

TE HUUR:

Een **WINKELHUIS**, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat. Te bevragen bij den Timmerman HEERES, in de Turftorenstraat.

TE HUUR,

op den 1sten Mei: Eene nette **BEHUIZING**, Zuidzijde van de Akerk, thans bewoond door den Heer FOCKENS. Te bevragen bij Mej. de Wedw. T. DE JONGH.

TE HUUR,

tegen den eersten Mei: Eene **BENEDENWONING** met VOOR- en ACHTERKAMER, KEUKEN, KELDER, PUT- en REGENWATERPLAATS en BLEEK, aan het Schuitendiep, lett. N no. 125 zwart. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

TE HUUR,

voor *f* 100—00 per jaar, voor eene *Huishouding zonder Kinderen*: eene nette **BOVENWONING** met vrijen Opgang, op fatsoenlijken Stand. Adres bij den DRUKKER DEZER.

TE HUUR:

de **BOVENWONING** van J. A. JONKHOFF, bij de Boteringeboog.

De ondergeteekenden hebben de eer kennis te geven, dat de ***HOUT- en STEEN-AFFAIRE***, tot dus ver gedreven door **K. MAATHUIS**, voortaan door de *Firma* van **K. MAATHUIS EN ZOON**, onder aanbeveling, zal worden voortgezet.

K. MAATHUIS.
G. MAATHUIS.

Bij M. M. LÖWENSTEIN,

in de Pelsterstraat,

is in de afgeloopene 1ste KLASSE, op no. 3819 GETROKKEN de PRJJS van *f* **1000**; bij denzelven zijn voor de 2de klasse te bekomen LOTEN IN KOOP en IN HUUR.

Heden is alhier gearriveerd de Koopman APPEL met eene mooije partij beste **KANARIEVOGELS**, benevens GELEERDE **GOUDVINKEN**, zingende even goed bij Kaars- of Lamplicht als bij den dag. Gelogeerd bij B. REMKES, aan het Winschoterdiep.

Buitengewoon groote **OESTERS**, voor 2 gulden de honderd, bij **H. KONDEUR**, in de Harderingestraat.

Er wordt gevraagd: eene **JUFVROUW** uit den fatsoenlijken burgerstand, van de Gereformeerde Godsdienst, te Lande, 4 uren van *Groningen*, als **HUISONDERWIJZERES** voor Meisjes van 5 en 9 jaren. Adres aan het BUREAU dezer COURANT, onder letter R. Brieven *franco*.

\, De ondergeteekende vraagt tegen Mei een' **KNECHT**.

W. ALINGH BULTHUIS.

\, Door C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, wordt op heden uitgegeven en alom verzonden

De Tweede Aflevering, voor de maand Februarij, van het MAANDWERK

GRUNO,

ALGEMEEN WETENSCHAPPELIJK TIJDSCHRIFT.

ONDER REDACTIE VAN

Dr. L. ALI COHEN.	Mr. A. OUDEMAN.
Dr. W. GLEUNS.	Ds. J. G. DE HOOP SCHEFFER.
Dr. W. HECKER.	Dr. G. ACKER STRATINGH.
Dr. W. R. VAN HOËVELL.	Mr. B. TELLEGEN.
Dr. E. J. DIEST LORGION.	

INHOUD.

Boekbeoordeelingen. Verval van Nederland, bezuiniging, onderwijs; door G. J. MULDER. — De belangen van het Hooger Onderwijs. Memorie aan Zijne Majesteit den Koning, naar aanleiding van het ministerieële rapport van den 15 November 1848, ingediend door Mr. G. W. OPZOOMER. (Door Ds. LORGION.) — De School. Gedachten, vragen, wenken, enz., rakende opvoeding en onderwijs; onder gunstige medewerking van anderen bijeenverzameld door Dr. M. J. NOORDEWIER. (Door Dr. W. GLEUNS.) — DEMOSTHENES en MASSILLON. Eene bijdrage tot de geschiedenis der welsprekendheid, door Dr. FRANZ THEREMIN. Naar het Hoogduitsch door J. SCHADE. (Door Ds. J. G. DE HOOP SCHEFFER.) — De verandering in het Regtswezen. Brief aan Mr. DIRK DONKER CURTIUS, Minister van Justitie, Ridder Grootkruis van de Orde van den Nederl. Leeuw. — (Door Mr. A OUDEMAN.) — Twee Verhalen in poëzij, door Dr. A. HIRSCHIG, Cz., Rector te Alkmaar. (Door Dr. W. HECKER.) — BALTHAZAR BEKKER in Franeker. Een portret uit de zeventiende eeuw. (Door Ds. J. G. DE HOOP SCHEFFER.) — Het verbouwen der Maïs (Turksche Weit), door Dr. J. R. VAN MAANEN, Lid der Prov. Staten en der Commissie van Landbouw in Gelderland. (Door G. A. S.) — Nederlandsche Volks-Almanak voor 1849. (Door T.) — Vader en Zoon, of de verborgenheden van Noord-Amerika; eene schets naar het leven. Uit het Hoogduitsch van ROBERT SPRING. (Door S.) — *Kinderboekjes:* 1. HENDRIK de Zwijger. Een verhaal voor de meer gevorderde jeugd. Naar de derde Hoogduitsche uitgave van GUSTAV NIERITZ, door W. P. RAZOUX. Met vier gekleurde plaatjes. — 2. Leven en Lotgevallen van WILLEM, Marquis DE M*** of de Kleine Reiziger in het laatst der 18de eeuw. — 3. Ervenis-geschenkje, voor de lieve jeugd, tot vorming van verstand en hart. Tweede verbeterde en vermeerderde druk. Met 6 plaatjes. — 4. Nieuw Nederlandsch Kunst A B C, voor leerzame kinderen. Opgedragen aan Hare Koninklijke Hoogheid Mevrouw de Princes van Oranje. — 5. Nieuwe keur van Mengelingen voor de lieve jeugd. Met plaatjes. — 6. Versjes voor Kinderen, om bij verjaar- en nieuwjaarsdagen en andere gelegenheden te gebruiken. (Door Dr. W. GLEUNS.)

Mengelwerk. De Zeeroof in den Indischen Archipel. — Nog een trek voor het portret van BALTHAZAR BEKKER, door Mr. A. TELTING. — Vooruitgang van den akkerbouw in Frankrijk, door C. — Proeve van Maleische Poëzij, door v. ...

Dit Tijdschrift wordt gedrukt in groot octavo met eene garmond letter, en elke maand daarvan eene Aflevering verzonden.

De prijs van den Jaargang **1849** is bepaald op *f* **7—00**.

Jaarlijks zullen gratis bijgeleverd worden eene Inhoudsopgaaf en Titels, ten einde dit Tijdschrift in een of meer Deelen te kunnen laten inbinden.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 30sten Januarij 1849, *no.* 9.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

FRANKFORT, 26 Januarij.

Het jongste rijkswet-bulletin bevat de wet over de opheffing van alle openbare speelbanken en van alle hierop betrekkelijke overeenkomsten in geheel Duitschland van den 1sten Mei af.

HANNOVER, 22 Januarij.

Gisteren zijn hier de Duitsche grondregten op de markt plegtig afgekondigd [n.l. door het volk zelf], in tegenwoordigheid van meer dan 8000 personen. Men zag daaronder adellijken, noch ambtenaren, en slechts één' afgevaardigde. Een arbeider deed het gebed; geen geestelijke had den moed, het feest bij te wonen. De Regering had het garnizoen geconsigneerd, de kavallerie was gezadeld. De rust is in 't minst niet gestoord.

BERLIJN, 23 Januarij.

De verkiezingen, welke gisteren in onze stad plaats grepen, zijn [zoo als wij reeds vroeger, in onze *Bijzondere berigten* hebben medegedeeld] in den *Democratischen geest* uitgevallen, de linkerzijde heeft eene schitterende overwinning behaald. Men berekent, dat de helft der gekozenen uit bepaalde democraten bestaat, terwijl de gematigde liberalen en de revolutionaire partij elk voor een vierde gedeelte door de kiezers zal vertegenwoordigd worden. Met genoegen verneemt men, dat de kiezers meestal uitstekende en bekende personen zijn, als jeugdige schrijvers, regtsgeleerden en doctoren.

Van alle plaatsen, waarvan ons tot heden de berigten toegekomen zijn, hebben de verkiezingen hetzelfde resultaat opgeleverd als hier ter stede.

[Deze uitslag wordt toegeschreven 1) aan de handhaving van den staat van beleg; 2) aan de vervolgingen tegen de vertegenwoordigers, en 3) aan de eensgezindheid der oppositie.]

— De heden uit Frankfort aangebragte tijding, dat het Parlement zich tegen het opdragen van eene erfelijke keizerlijke waardigheid heeft verklaard, heeft hier ter stede eenen zeer ongunstigen indruk gemaakt; — minder om Pruissen, 't welk, door de beschaving, en door den moed van een talrijk wélgeordend leger, voorzeker zijnen stand in de Europesche maatschappij zal weten te handhaven, dan om de magt en de éénheid van Duitschland zelf, waarvan het, en welligt niet zonder reden, zooveel heilzaams voor de ontwikkeling van zijne welvaart verwachtte. Te dien aanzien staat alsnu alles op losse schroeven, en indien de verschillende partijen in Frankfort niet tot andere gedachten komen, dan zullen de Duitsche Vorsten wel genoodzaakt zijn, om het werk, 't welk alsnu steeds onvoltooid blijft, op te vatten en te volmaken.

— Het is gebleken, dat de staat van beleg kwalijk vóór den afloop van de verkiezingen kon worden opgeheven. In verschillende kiesvergaderingen hebben de democraten zich gewelddadigheden veroorloofd, welke de tusschenkomst van het openbaar gezag hebben gevorderd.

[*Uit bijzondere berigten.* — BERLIJN, 23 Januarij. Te verkeerd de bevolking alhier in eene roes van overwinning, hoedanig zij sedert Maart l.l. niet ondervonden heeft. Wij kunnen heden mededeelen, dat, naar eene vrij naauwkeurige schatting, meer dan ⅘ der verkiezingen ten voordeele der *oppositie* uitgevallen zijn. Men vergist zich echter, indien men denkt, dat de democratie in dezelfde verhouding de voordeelen der overwinning zal verkrijgen. De oppositie is ditmaal uit tamelijk onderscheidene elementen zamengesteld, en bestaat, wel is waar, voor een groot gedeelte, doch niet uitsluitend uit mannen der democratische partij. Overal toonde men den grootsten afkeer voor den adel en de aristocratie der ambtenaren. — De Opperpostdirecteur *Schmückert*, die in het distrikt, in hetwelk voor een groot gedeelte de postmeesters aan de verkiezingen deel namen, de verkiezingen leidde, bekwam niet de meerderheid. De heer *van Katte*, president van de Pruissische vereeniging, even zoo min. In eenige distrikten eindigden de verkiezingen met eene kloppartij. — Een baron (de prins van Buchen), die zich openlijk beklaagde, dat het gemeen de overhand verkreeg, werd onder mishandelingen uit het kieslokaal gedreven.]

[*Uit bijzondere berigten.* — EMDEN, 21 Januarij. Heden werd alhier het feest van de invoering der grondregten van het Duitsche volk, door toedoen van de alhier bestaande Volks- en Burgervereenigingen, door eene algemeene burger-optogt en eene aanzienlijke en luisterrijke burgerverzameling, onder Gods vrijen hemel, op de openbare marktplaats, onder eene algemeene deelneming gevierd. Van den kant der geestelijkheid, wier grondregtelijke gezindheid zich toch boven allen twijfel verheft, was de toestemming tot het vieren van een kerkelijk feest of het inruimen van een kerklocaal daartoe, geweigerd, alhoewel men tot beiden de toestemming van hooger hand bekomen had. — Het feest begon, na het eindigen der morgen-godsdienst, met den feestelijken optogt, waaraan het Schützencorps in volle tenu, de officieren van den burgerweer, het corps muzijkanten der burgerweer, de leden van het bestuur der burgervereeniging, benevens eene groote menigte burgers deel namen. Op de markt hield, nadat door het koor zangers het koorgezang „*Ein feste Burg ist unser Gott*," gezongen was, dr. *Metger* eene korte en bondige toespraak over de beteekenis der grondregten, waarop ten slotte het „*Herr Gott dich loben wir*" aangeheven werd.]

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 25 Januarij.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* en gevolg zijn Zondag ochtend te Blackwall aan wal gestapt, waar de Nederl. gezant, graaf *Schimmelpenninck*, den Prins opwachtte.

— Naar men verzekert, zijn de ministers voornemens, eene vermindering van het leger ten bedrage van 10,000 man voor te stellen.

— De leden der Oostindische Compagnie hebben zich verklaard *tegen* het ontwerp, om in Britsch-Indië spoorwegen te maken voor rekening van bijzondere maatschappijen, waartoe reeds aanzienlijke kapitalen bij inschrijving bijeengebragt waren. Dit besluit baart bij velen ontevredenheid; men vleit zich nog, dat het gewijzigd zal worden.

— Te Plymouth ligt thans zeilree het schip *Pemberton*, aan boord hebbende 307 Iersche weesmeisjes van 12 tot 20 jaren, benevens zes opzigters, die naar Sydney zullen worden overgevoerd. Het schip is voor het overbrengen van die passagiers bijzonder ingerigt, onder toezigt van het gouvernement, en ook de inscheping heeft na inspectie en in bijzijn van de rijks-commissarissen voor de landverhuizing plaats gehad.

Van den 26*sten.* De prins van *Oranje*, vergezeld van den graaf *Schimmelpenninck*, benevens verscheiden andere hooge personaadjen, hebben gisteren bij de Koningin en prins *Albert* op het paleis van Windsor gedineerd.

— De door de Regering met het schip *Hérald* afgezonden kapit. *Kettle*, om berigten in te winnen omtrent den kapit. *Franklin*, die eenen togt naar het hooge noorden had ondernomen, heeft thans berigt, dat hij van *Franklin niets heeft kunnen ontdekken*.

Laatste berigten over Californië.

De laatstelijk in de Vereenigde Staten ontvangene berigten uit Californië behelzen onder andere de volgende bijzonderheden: Onder de gouddelvers heerscht een vreeselijk gebrek aan de noodigste levensbehoeften, vele ziekten en eene groote sterfte. Met goud beladene menschen zien er uit als vagebonden, geheel haveloos, met de armoedigste en vuilste lompen gekleed. Ten blijke van den hoogen prijs der sterke dranken kan dienen, dat een man, die twee vaten brandewijn bezat, deze in de mijnen bij het glas verkocht heeft te zamen voor 14,000 dollars in goud. Alle dingen, vooral levensmiddelen, hebben een' ongehoord hoogen prijs, want het goud is zoo overvloedig in elks bezit, dat het zijne waarde schijnt verloren te hebben. De menigte gouddelvers neemt dagelijks toe, maar van den grooten stroom van landverhuizers uit de Vereenigde Staten is tot nog toe niemand aangekomen. Een gezelschap Mormons heeft in de nabijheid van het Zoutmeer eene groote hoeveelheid goud verzameld; een hunner heeft op zijn' togt een ezel verloren, die met 1,280 dollars aan goud beladen was; het dier is met die vracht in de wildernis weggeloopen. — Iemand, die onlangs uit de goudstreek is aangekomen, verzekert, dat alles wat hij van den overvloed van het goud gelezen heeft, nog beneden de waarheid is. Het goud wordt zoowel in de drooge beddingen, als in het water gevonden. — De Britsche oorlogsbrik *Pandora* heeft voor 280,000 dollars in goud aan boord genomen, om dit naar Panama over te brengen, vanwaar het over de landengte naar Chagres en vervolgens naar Engeland zal gezonden worden. — Van New-York vertrekken dagelijks schepen met passagiers en goederen naar Californië, en er worden nog ettelijke uitgerust. [Zie ook onder Parijs.]

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Januarij.

De beraadslaging in de Nationale Vergadering heeft heden eene minder gunstige wending genomen voor het ministerie, 't welk gisteren de zege heeft behaald, doch heden eene niet onbelangrijke nederlaag heeft geleden. Het voorstel van de 80 afgevaardigden, meest allen behoorende tot de *ultra-republikeinsche* partij, welke hebben verlangd, dat eene commissie, uit dertig leden bestaande, zou worden benoemd, om de begrooting voor het jaar 1849 te onderzoeken, is met een' *gunstigen* uitslag bekroond. Met 374 tegen 322 stemmen is namelijk besloten, om het bedoelde voorstel in overweging te nemen en naar de bureaux te verzenden, ten einde voorloopig te worden onderzocht.

— De geruchten nopens eene aanstaande ministeriële wijziging houden stand. Het dagblad *la Patrie* noemt onder de aanstaande ministers de heeren *Thiers* en *Molé*.

— De redevoering van den vice-president is te Parijs nog steeds onder het ontleedmes der critiek. Er wordt lang gesproken over die korte toespraak. Iedere partij doet haar best, om er voor haar iets goeds uit te putten.

[De heer *Boulay* zeide: „*de Vergadering zal eindigen*," — ziedaar, wat behagelijk was aan de Regterzijde. — Hij voegde er achter aan: „*meesteresse van zich zelve*," — dat was naar den zin der Bergpartij. — En verklarende: „*dat de Vergadering zoude eindigen, meesteresse van zich zelve*," sprak hij non-sens of dubbelzinnig, maar het was eene uitspraak, aan het Centrum smakende.]

— Het dagblad *l'Estafette* verkondigt heden (zonder echter voor de waarheid in te staan) dat de prins *van Canino* (de zoon van *Lucien Bonaparte*), — die, zoo als men weet, grootelijks heeft bijgedragen tot de jongste bewegingen te Rome, — zijnen neef, den voorzitter *L. Napoleon*, heeft gedreigd met de openlijke bekendmaking van vroeger door dezen geschrevene brieven, indien bij den moed mogt hebben, om in Italië tusschenbeiden te treden met het doel om den Paus op den vorstelijken zetel te herstellen. — Wat die brieven zouden inhouden, wordt niet opgegeven.

[Men is te Parijs natuurlijk brandend nieuwsgierig naar den inhoud dier correspondentie, en het blijkt daaruit, dat men den tijd der schandalen aldaar nog geenszins voorbij wenscht.

Van wege het Gouvernement is echter aan onderscheidene dagbladen medegedeeld, „dat het berigt van zekeren brief, door den prins *van Canino* te Rome, aan den President der Republiek gezonden, *geheel onwaar* is."]

— Het republikeinsche dagblad *le National*, — hetwelk, zoo als men weet, de partij van den heer *Marrast* en de zijnen vertegenwoordigt, — werpt thans het masker geheel af en verklaart den oorlog aan de ministers.

„Wij vragen," — zegt dat blad, o. a., — „den Voorzitter en de Nationale Vergadering, die klaarblijkelijk dezelfde staatkundige grondbeginselen belijden en gewisselijk voortaan eenen en denzelfden weg zullen blijven bewandelen, of het met hun goedvinden is, dat de zaken bestuurd worden, zoo als zulks thans geschiedt. Van hunnen wil toch hangt het af, om dit tegen te gaan en in één oogenblik des tijds de verachtelijke wenschen en verwachtingen, die openlijk worden gekoesterd door de vijanden onzer instellingen, den bodem in te slaan. Tegenover hen, of liever tusschen hen zelven, rijst de hinderpaal op, namelijk *het ministerie*;" — enz.

— De Regering heeft van den majoor *Poussin*, gezant der republiek te Washington, berigten ontvangen, volgens welke de tijdingen, tot nu toe uit Californië aangebragt, grootelijks overdreven zijn." De moeijelijkheden der goudwinning en het steeds aangroeijende getal goudlustigen maken de kansen der Fransche reeders, welke uitrustingen derwaarts zouden willen beproeven, zeer twijfelachtig.

— De Zondag hier gehoudene socialistische maaltijd is, behalve door de gasten, ook door een aantal nieuwsgierigen bijgewoond, voor welke laatsten zelfs tribunes waren opgerigt. Onder de feestdronken, die een' buitengewonen indruk hebben teweeggebragt, verdient gewag te worden gemaakt van dien, welke door den beruchten socialist *Lameth* is ingesteld, „*op Thiers en Guizot, de onverzoenlijke vijanden van het algemeen.*" — De spreker heeft beweerd, „dat deze beide staatslieden *domooren* waren; onbekend met het A B C eener zuivere staatkunde, en niet in staat om zelfs de kleinste gemeente te besturen!"

Van den 25*sten.* In de zitting van de Nationale Vergadering werden weder verscheidene petitiën voor of tegen de ontbinding der vergadering ingebragt, hetwelk aanleiding gaf tot allerlei schertsende aanmerkingen der leden. Vervolgens werd de beraadslaging over het wets-ontwerp betrekkelijk den Raad van State voortgezet, waaraan echter de vergadering nagenoeg geene belangstelling scheen te hechten. Naauwelijks luisterden de leden naar hetgeen gesproken werd.

— Een afgevaardigde heeft voor eenige dagen een voorstel in de Nat. Verg. gebragt, waarin hij verlangt, dat ieder, die wil snuiven of rooken, een verlof, geldig voor een jaar, en met 5 fr. te betalen, moet vragen. Hij heeft berekend, dat uit deze belasting de staat een sommetje van 40 millioen fr. kon trekken. Dit voorstel is den president zoo zonderling toegeschenen, dat hij den voorsteller verzocht heeft, het in te trekken, waartoe deze dan ook met veel moeite is overgehaald.

— Zie hier het budget over 1849. Het is krachtiger vredesverklaring, dan al hetgeen er gezegd en gedaan is, na de verheffing van *Louis Napoleon* tot het Presidentschap der Republiek.

Het budget van oorlog heeft eene vermindering van 76 millioen, 111,450 francs.

Het effectief des legers, op den 1sten December 1848 nog 502,196 man en 100,432 paarden, zal verminderd worden met 121,372 man en 8,022 paarden.

Op het einde des jaars zal het slechts 380,824 man en 92,410 paarden tellen, waarvan 78,000 man en 15,490 paarden in Algiers.

Het budget voor de marine is verminderd met 22 millioen 73,029 francs. Men wil in dienst houden 10 linieschepen, 8 fregatten, 18 korvetten en 24 schooners, bemand met 20,000 matrozen.

De stoomvloot zal bestaan uit 98 schepen, groot en klein.

Van den 26*sten.* De regering gaat ijverig voort, om met kracht hare ordelievende plannen door te zetten. Was het gisteren de mobiele garde, die ze om der zuinigheidswille aanrandt, — heden zijn het de clubs, die ze om der veiligheidswille bestrijdt. De minister van binnenl. zaken heeft namelijk heden een voorstel ingediend tot algeheele sluiting dier gevaarlijke bijeenkomsten. De tot dus verre gemaakte beperkingen schijnen het bestuur nog onvoldoende. „Met de klubs is geene regering denkbaar;" — zegt de minister, — „Burgers! gij hebt een opstand van den 15den Mei, het oproer in Junij vervonnen; — die te ontwapenen blijft u nog over."

— Alle ultra-republikeinsche en socialistische bladen deelen een protest mede, namens het Parijsche volk, tegen het besluit der Nat. Vergadering van den 22sten Jan., waarbij de beschuldigden van den 15den Mei *naar het hof van Bourges* worden verwezen. — (In dit stuk wordt den gevangenenen van Vincinnes den raad gegeven, zich van alle verdediging te onthouden, nu zij van hunne natuurlijke regters worden beroofd.

— De hoogleeraar *Michelet* heeft Donderdag ll. zijne lessen bij het Collège de France weder geopend.

— Er liggen te Bordeaux twaalf schepen zeilree naar Californië, om in Februarij met wijn en brandewijn te vertrekken.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 27 Januarij.

De *Staats-Courant* van Woensdag deelt een Koninklijk Besluit van den 7den Augustus 1847 mede, waarbij — op het ingediend rekest van de Ned. Handel Maatschappij, gevestigd te Amsterdam, daarbij overleggende het ontwerp der acte, waarop die Maatschappij van den 1sten Januarij 1850 af zal worden voortgezet — bewilliging wordt verleend tot de voortzetting der bovengenoemde vennootschap. — In hetzelfde nommer der *Staats-Courant* wordt het begin der bij genoemd besluit goedgekeurde acte medegedeeld, welke mededeeling in dat blad zal worden voortgezet. Daaruit blijkt, onder anderen, dat Z. M. de Koning aandeelhouder is in deze naamlooze vennootschap voor de som van *f* 2,592,000; — Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* voor die van *f* 1,560,000; — H. K. H. Prinses *Albert van Pruissen* voor *f* 1,560,000; — Z. K. H. de Prins *van Oranje* voor *f* 75,000; — Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* voor *f* 75,000, en H. K. H. de Erfgroothertogin *van Saksen-Weimar-Eisenach* voor *f* 75,000; enz.

— Z. M. heeft, door tusschenkomst van Hoogstdenzelfs thesaurier, den heer *D. Ragay*, aan de heeren burgemeesteren van Werkendam en de Werken, ten behoeve van de slagtoffers der overstroomingen, die in den nacht van den 17den op den 18den dezer aldaar hebben plaats gehad, doen toekomen de aanzienlijke gift van *f* 2000. — Ook heeft Hoogstdezelve aan den heer commissaris van policie *Behr*, voor de nagelatene betrekkingen van de zaturdag voor Scheveningen verdronken visschers, doen toezenden eene gift van *f* 200.

— De wel-edel gestr. heer *M. J. E. Aikema*, 1ste luitenant van den generalen staf, die de betrekking van ondergouverneur bij Z. K. H. den Erfprins bekleedde, is gisteren avond, aan de gevolgen eener spoedig toegenomene borstkwaal, overleden.

— De Commissie ter herziening van de geneeskundige wetten en verordeningen is thans alhier vergaderd en zal over eenige dagen haar eind-rapport uitbrengen.

— Heden heeft het prov. geregtshof in Zuid-Holland, kamer van strafzaken, uitspraak gedaan in zake: 1) *G. Schenk*, 2) *Judith de Leeuw*, 3) *M. K. Beer*, 4) *G. Madlener*, 5) *G. H. Broekhoven* en 6) de huisvrouw van den vijfden beschuldigde *M. van Gils*, die alle teregt stonden ter zake van zich te hebben schuldig of medepligtig gemaakt aan den belangrijken diefstal bij den heer *Pool*, te Rotterdam. Het hof heeft den 1sten, 2den, 5den, en 6den beschuldigde *schuldig* verklaard aan de hun ten laste gelegde feiten, en hen dienvolgens veroordeeld en wel den 1sten tot de straf van geeseling, brandmerk, met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt en confinement voor den tijd van 10 jaren; de 2de *eerloos* en 6 jaren tuchthuisstraf; den 5den een half uur tepronkstelling op een schavot en 7 jaren tuchthuisstraf; en de 6de *eerloos* en 5 jaren tuchthuisstraf; de schavotstraffen uit te voeren binnen de stad Rotterdam. Het Hof heeft de 3de en 4de beschuldigden *niet* schuldig verklaard aan de hun ten laste gelegde feiten en hen dadelijk in vrijheid doen stellen. De voorlezing van het arrest heeft twee uren geduurd.

Van den 28*sten.* Dezer dagen zijn de plaatselijke besturen bekend gemaakt met het verlangen van Z. M. den Koning, dat door de leeraren der verschillende kerkgenootschappen dankzeggingen worden gedaan, ter gelegenheid van de gelukkige verlossing van H. K. H. mevrouw de erf-groothertogin van *Saksen-Weimar-Eisenach*. Die besturen zijn verzocht, om de zich in hunne stad of gemeente bevindende leeraren der onderscheidene godsdienstige gezindheden daarvan te doen kennis dragen, ten einde op den *eersten Zondag*, na het ontvangen dezer aanschrijving, de bedoelde dankzegging te doen plaats hebben.

AMSTERDAM, 25 Januarij.

De hoogleeraar *den Tex* hield in deze week eene voorlezing in *Felix Meritis*, over de verstandige en zedelijke ontwikkeling der natie, als steeds den grondslag uitmakende van waar volksgeluk. — Het was eene uitbreiding van het gevoelen, door zijn hooggel. in de dubbele Tweede Kamer geuit, „dat de nieuwe grondwet eerst dan heilaanbrengend zal zijn, als zij door de *verlichte medewerking der natie* wordt ten uitvoer gelegd."

„Daartoe is bij de uitbreiding van het kiesregt vermeerdering van kennis onder de kiezers noodig. In het burgerlijk leven laat men geen' onmondige toe, over eigene zaken te beslissen; veel min mag dit in het staatsleven door onbevoegden geschieden. Verstandelijke ontwikkeling maakt alleen de kiezers in dezen zin mondig. Van daar dat alle voorgeslagene uitbreiding van kiesregt gevaarlijk is, zoolang niet blijkt van de uitbreiding der verstandelijke ontwikkeling.

„Hij, die zedelijk slecht is, wordt afgekeurd in het burgerlijk leven tot bestuurder van wat het ook zij; verkeerd is het, als men in het staatsleven slechts naar de meening of de partij van eenig persoon onderzoek doet; ook daarbij vergete men nooit op de zedelijke ontwikkeling te letten.

„Zoo Frankrijk revolutiën heeft gehad sedert het begin dezer eeuw, die het verderf van dien staat hebben berokkend, — de hoogleeraar vermeende, dat dit vooral aan gebrek aan behoorlijk, verstandig en zedelijk onderrigt was toe te schrijven.

„Wel heeft men het volk leeren lezen, doch men heeft het slechte boeken ter lezing gegeven, en daardoor godsdienst en zedelijkheid ondermijnd."

Ten slotte herinnerde de hoogleeraar, met betrekking tot ons Vaderland en de bezuiniging op het onderwijs, aan de woorden van *van Heusde*, „dat een goed huisvader het laatst bezuinigingen maakt op de opvoeding zijner kinderen."

LEIDEN, 25 Januarij.

Naar men verneemt, is door diakenen van de Hervormde gemeente te Leiden een verzoek ingediend aan de regtbank, om kosteloos te procederen tegen burgemeester en wethouders, tot herstelling in het bezit en het bestuur van het *Huiszittenhuis*, waaruit zij op den 3den Junij 1848 gewelddadig zouden zijn verdreven. — Voor de diakenen zal optreden mr. *N. Sikkel Groos*, één der vroegere regenten, van het voorm. gesticht, voor burgemeester en wethouders mr. *J. E. Goudsmit*.

UTRECHT, 25 Januarij.

Het vertraagde aankomen der Fransche en Belgische posten wordt voornamelijk veroorzaakt door de plaats gehad hebbende overstrooming te Werkendam. Ten gevolge van de doorbraak des dijks aldaar, is ook de Schenkeldijk op 3 plaatsen bezweken, zoodat geheel Altena en Sleeuwijk zijn geïnundeerd, terwijl ook de Ippelsche dijk is doorgebroken. Het water stroomt dus aan de overzijde van Gorinchem tot aan het dorp Capelle en tot bij Heusden. — De diligences, van Breda komende, zijn dus genoodzaakt, een groot uur afstands van Sleeuwijk te ontspannen, en door vaartuigen zich over de overstroomde landen te laten brengen. — De berigten uit Werkendam nopens de overstrooming zeggen: „dat bijna 750 menschen zonder dak zijn en door de gemeente worden gehuisvest en onderhouden." — Er is aldaar eene kollekte bij de meer gegoede ingezetenen gedaan, welke *f* 1100 heeft opgebragt, waardoor in de eerste behoefte is voorzien. — Te Gorinchem, Dordrecht en andere plaatsen worden ook inzamelingen voor de ongelukkigen van Werkendam gedaan.

Van den 27*sten.* De petitie aan Z. M. den Koning, behelzende eerbiedig verzoek tot behoud onzer Hoogeschool, telt bijna *zesdui- zend* onderteekenaren.

SCHIEDAM, 26 Januarij.

De boekdrukker en boekhandelaar *P. J. van Dijk*, te Schiedam, het nut en de volstrekte noodzakelijkheid der openbaarheid in staatszaken begrijpende en in die algemeen erkende behoefte wenschende te voorzien, is voornemens een werk uit te geven, onder den titel: *Handelingen der Staten Generaal*, in octavo formaat, compres, doch helder gedrukt, voor een' zeer matigen prijs en in afleveringen, die elkander met den grootst mogelijken spoed zullen opvolgen; in welk werk achtereenvolgende al het merkwaardige zal worden opgenomen, dat bij de Staten Generaal voorvalt. Bovengenoemde is echter ten volle overtuigd, dat de medewerking van alle leden der beide Kamers van de Staten Generaal alleen in staat is, hem in zijn voornemen naar wensch te doen slagen. Hij heeft zich dus bij circulaire aan allen gewend, met verzoek, hem die medewerking niet te willen ontzeggen; van sommige zijden heeft hij bereids toezegging ontvangen.

GORINCHEM, 28 Januarij.

De Fransche en Belgische brievenpost, welke gisteren van hier vertrokken is, was naauwelijks aan de overzijde der rivier het onder water staande land overgevaren en had zich aan den Niewendijk op zijne kar gezet, of stortte door de hoogte van het water met den kar van boven neder van den dijk in den vloed, zoodat hij zijne route tot Breda met de diligence heeft moeten voortzetten.

LEEUWARDEN, 23 Januarij.

Naar wij vernemen, heeft de heer mr. *N. van Heloma*, te Wolvega, na op nieuw tot lid der Tweede Kamer benoemd te zijn, goedgevonden, afstand te doen van twee derde van zijn traktement als grietman van Weststellingwerf, ten bedrage van *f* 800 en zulks ten behoeve der armen dezer grietenij.

ASSEN, 25 Januarij.

Naar men verneemt, zijn de Provinciale Staten van dit gewest

west, ingevolge de deswege bij Kon. besluit van den 21sten dezer, no. 75, verleende magtiging tot het houden eener buitengewone vergadering, opgeroepen tegen Woensdag, den 31sten Jan. e.k., ten einde alsdan de algemeene Provinciale begrooting over 1849 te herzien, en daarin die wijzigingen te brengen, welke het niet bekrachtigen bij de wet van den 21sten Dec. j.l. (Stbl. no. 90) van het bij de begrooting voorgedragen middel van *vier* opcenten ten gevolge moet hebben.

GRONINGEN, 29 Januarij.

Men verneemt, dat de Senaat onzer Hoogeschool reeds voor eenige weken een uitvoerig gemotiveerd adres aan Z. M. den Koning heeft ingezonden, ten betooge van het in vele opzigten schadelijke, dat eene opheffing van eene Hoogeschool, van welke dan ook, voor velerlei algemeene belangen zoude hebben; als ook van het verderfelijke der afscheiding der Faculteiten, waardoor wij niet ééne Universiteit zouden overhouden.

— Heden is bij het provinciaal geregtshof, in hooger beroep, behandeld de correctionele procedure, gevoerd bij de arrondissements regtbank te Appingedam, tegen de beklaagde ANTJE GRÜBEN, volgens hare opgave oud 25 jaren, boerendochter, zonder beroep, geboren en woonachtig te *Breinermohr*, ambt *Stickhausen*, in *Oostfriesland*, koningrijk *Hannover*, bij vonnis van welgemelde regtbank, d. d. 15den December 1848, schuldig verklaard aan het wanbedrijf van *opligting*, en te dier zake veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van twee jaren, en, ten behoeve van den Staat, tot eene geldboete van honderd guldens.

Nadat de procureur-generaal zijn requisitoir had genomen, strekkende tot schuldig verklaring van beklaagde en tot veroordeeling van dezelve tot gevangenisstraf voor den tijd van vier jaren, alsmede tot eene geldboete van twee honderd guldens, heeft mr. N. L. REIJNDERS, advokaat te Appingedam, in eene uitvoerige pleitrede de middelen ter verdediging van de beklaagde voorgedragen.

's Hofs arrest zal worden uitgesproken heden over acht dagen, voormiddag te 10 uur.

Genoemde ANTJE GRÜBEN is dezelfde persoon, van welke, reeds eenigen tijd geleden, in dit en meer andere nieuwsbladen gewag is gemaakt als eene doortrapte bedriegster, welke zoo in deze, als ook in andere provinciën, laatstelijk onder den naam van GEZINA PANNENBURG, weduwe BUZEMANN, uit *Ditzum* in *Oostfriesland*, hare onderscheidene rollen op eene inderdaad bewonderingwaardige wijze heeft gespeeld, zoo dat daarvan, volgens loopende geruchten, niet slechts reizende commissie-handelaren, logementhouders en voerlieden, maar ook kerk- en schoolleeraren jammerlijk dupe zijn geworden, en welligt een groot aantal klagten tegen haar zouden zijn ingeleverd, bijaldien niet het meerdere deel der bedrogenen, uit vreeze voor bespotting wegens hunne ligtgeloovigheid, dezelve opzettelijk hadden terug gehouden.

— Volgens de in de *Staats-Courant* van den 28sten en 29sten Januarij, door den Inspecteur-Generaal van de Geneeskundige Dienst der Land- en Zeemagt gedane oproeping, is er weder gelegenheid, om jongelingen tusschen de 16 en 20 jaren oud, onder de daarbij gestelde voorwaarden, als kweekeling aan 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen te Utrecht te plaatsen, ter opleiding als Officier van Gezondheid voor de landmagt, de zeemagt of voor de Oostindiën; voor welke twee laatstgenoemde diensten aan de kweekelingen, gedurende hunnen vierjarigen studietijd, eene jaarlijksche toelage van *f* 400 wordt verleend.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

DELFZIJL, 28 Januarij.

Den 23sten dezer is alhier binnengeloopen het Nederlandsche tjalkschip *de vrouw Ikiena*, gevoerd door kapt. D. L. KNOOP, met eene lading raapzaad, komende van Denemarken en bestemd naar Amsterdam.

Wie had echter kunnen denken, dat de schepelingen, welke dezen winter gelukkig de gevaren der zee hadden getrotseerd, in deze haven aan nog grootere gevaren onderworpen zouden zijn? Echter is zulks maar al te waar, doch ontdekte men nog bij tijds, dat des nachts met eene zoogenoemde centerboor 2 à 3 gaten in het schip waren geboord. Het is te wenschen, dat de policie alle mogelijke moeite aanwende, om de daders van dit feit te ontdekken en zij eene voorbeeldige straf ondergaan.

— De Eems en Dollard zijn reeds sedert eenigen tijd bevaar baar.

Wij zijn in staat gesteld, te kunnen mededeelen de volgende

Laatste berigten uit Californië.

Tot het einde van October l.l.

„Men vindt dagelijks nieuwe goudmijnen, en deze zijn letterlijk onuitputbaar. De stoutste verwachtingen worden overtroffen; het goud is zeer zuiver, en men vindt dagelijks gemiddeld voor 100,000 dollars. — Niemand gunt zich bij de mijnen tijd, om adem te halen of eenigen anderen arbeid te doen dan goud graven. — Hieruit volgt natuurlijk, dat alles aldaar zeer duur is."

„NEWYORK, 11 Januarij.

„De geestdrift omtrent Californië begint een weinigje te verminderen. Ondertusschen vermeerdert het aantal landverhuizers derwaarts dagelijks, en geheel in het geheim brengt men de grootste ondernemingen tot stand, dewijl de laatste berigten over de mijnen al de vroegere overtreffen."

„WASHINGTON, 5 Januarij.

„In het Congres maakt men volstrekt geene toerustingen, om van den kant der Regering aan de gouddelving in Californië deel te nemen, maar laat men deze nijverheid geheel aan het publiek over."

Onderstaand adres, ter plaatsing ingezonden, geteekend door R. J. ROELOFS en eenige kiesbevoegde ingezetenen van het 4de kiesdistrikt der provincie Groningen, zal met eenige dagen aan Z. M. den Koning worden opgezonden.

Aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Groothertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Geven nederig en met bescheiden eerbied te kennen, ondergeteekenden, kiesbevoegden van het 4de kiesdistrikt der provincie Groningen:

Dat het hun in der tijd hoogst aangenaam was te vernemen, het bevel Uwer Majesteit, om de Grondwet, welke in vele opzigten nadeelig voor het algemeene welzijn werkte, te herzien, omdat zij hierdoor meerdere gelijkheid van regten, gunsten en vrijheden verwachtten.

Bezuiniging en vereenvoudiging, ja, Sire! dit tooverwoord, zij ontveinzen het Uwe Majesteit niet, heeft lang de vorige en reeds te lang deze regering misbruikt, om de geduldige natie onder een' last van schulden gebukt te doen gaan, waaronder een groot deel van Uwe getrouwe onderdanen reeds is bezweken en bij verderen voortgang nog grooter deel zal bezwijken, te meer daar bij alles de nijverheid weinig opbeuring of aanmoediging erlangt.

Donker is alzoo de toekomst in Nederland; want niettegenstaande de dikwijls herhaalde beloften van bezuiniging, zijn de belastingen sedert een 25tal jaren verdubbeld, en daar met de opheffing der beschermende regten of de Graanwet, reeds de prijzen der granen beneden het middelmatige zijn gedaald, kan het niet anders, of zulks moet mede in de gevolgen — althans in de landbouwende provinciën — zeer nadeelig op het volksbestaan werken, omdat den landbouwer, het zij onverholen gezegd, niet als de regering, de nering naar de tering kan regelen, maar gedrongen is zijne uitgaven te bekorten, tot nadeel van vele neeringen en hanteeringen; waarom het belang van supplianten des te dringender is, Sire! dat er spoedig doeltreffende bezuinigingen in het staatsbestuur, opbeuring der nijverheid en bescherming van de landbouw worde tot stand gebragt.

De grondslagen ter vereenvoudiging en bezuiniging, Uwe Majesteit door het tijdelijk ministerie aangeboden, zij voldoen noch aan de behoefte, noch aan de verwachting der natie, en hoe rustig en kalm het thans in ons beminde vaderland moge schijnen, wane men echter niet, dat het onweder, hetwelk elders woedt en troonen vernietigde, hier door eenvoudige grondwetsherziening is afgewend! dit zij verre; want daar de belofte om de accijnsen op 't gemaal en geslagt af te schaffen, niet is verwezenlijkt, is het misnoegen meer toe- dan *afgenomen*, te meer daar men verwachtte, dat door in te voeren bezuinigingen op groote schaal, eerlang ALLE accijnsen zouden worden opgeheven.

Waarom het niet cordaat gezegd, Sire! de natie verwachtte meer dan eenvoudige grondwetsherziening van Uwe Majesteits hooge wijsheid! Voorwaar, een budget van 75 millioenen, en daarenboven onevenredig verdeeld, dit kan zij onmogelijk volhouden, en doet supplianten en zoo velen tot hen, met huivering aan de toekomst denken; want dit is zeker: zal in Nederland duurzame rust, orde en welvaart heerschen, liefde jegens Uwer Majesteits persoon en het huis van Oranje blijven bevestigd, dan moet eene geheele hervorming en bezuiniging in alle takken van staatsbestuur plaats vinden, privilegiën ophouden en gevolgd worden door duchtige ontheffing van lasten voor alle neringen, hanteringen en den landbouw, terwijl diegene hooger moeten worden belast, welke, niettegenstaande daartoe door ruime inkomsten in staat, thans nog in vergelijking van minder gegoeden, weinig zijn belast.

Zal het waarlijk beter worden, dan moet door U, Sire! een offer op het altaar des vaderlands worden gebragt, gepaard met het bevel ter afschaffing van een heirleger der hoog en minder bezoldigde ambtenaren, alsmede geene pensioenen op kosten van den Staat te verleenen, dan in zeer buitengewone gevallen; met een woord, eene huishouding van Staat worden ingevoerd, welke met oudvaderlijke cordaatheid, in den regten zin des woords, zuinig met overleg worde bestuurd.

Redenen waarom supplianten zich tot den troon Uwer Majesteit wenden met submis verzoek, in tijds het dreigend onweder af te wenden, door het bedoeld verslag in nadere overweging te willen nemen.

Hetwelk doende, enz.,

R. J. ROELOFS, en mede-kiesbevoegden hooger genoemd.

Wij maken de sollicitanten naar vacante schoolonderwijzersplaatsen opmerkzaam op het volgende artikel, hetwelk wij overgenomen hebben uit de eerste Aflevering van het *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, uitgegeven wordende door Dr. W. R. VAN HOËVELL, waarvan thans de tweede aflevering bij den uitgever dezer courant ter pers is:

„Bij missive van den 16den December 1845, no. 3/338, „heeft de hoofdkommissie van onderwijs in Nederlandsch „Indië het Gouvernement medegedeeld, dat er gebrek was „aan *vier* onderwijzers, om in de behoeften der bestaande „scholen te kunnen voorzien, en verzocht, om, gelijk zulks „gebruikelijk was, die uit Nederland, door tusschenkomst „van het ministerie van koloniën, te ontbieden. Toen zij „bijna twee jaren later nog geen antwoord had ontvangen, „herhaalde zij haar verzoek bij missive van den 20sten „Augustus 1847, no. 88, maar met even weinig vrucht, „daar zij op den eersten Augustus 1848 nog altoos geen „berigt op hare aanvrage had erlangd. Wat is hiervan de „oorzaak? Heeft het Indische gouvernement vergeten, die „aanvragen te doen aan den minister van koloniën? of „heeft deze er geen werk van gemaakt? of zijn er in Ne„derland geene onderwijzers meer, die in Indië willen werk„zaam zijn? Wij weten het niet, maar vinden het onge„lukkig, dat de scholen in Indië, waar het personeel over „'t algemeen zoo gering is, *drie* jaren lang van *vier* onder„wijzers zijn verstoken geweest, die anders bij de tegen„woordige reeds zoo schrale organisatie zijn toegestaan."

Het Archief van Kampen is rijk, vooral in oude authentieke stukken, doch wat er te vinden is, is nooit publiek gemaakt. De *Kamper Ct.* behelst eene opgave der pauselijke bullen en bisschoppelijke brieven aldaar voorhanden, en belooft eene opgave der brieven van Noordsche Koningen, uit den tijd van Kampens opkomst en bloei.

Een woord op zijn.... Tijd.

Het dagblad de *Ware Burger*, om de aankondigings-methode, bij sommige Nieuwsbladen — of liever Maandschriften in gebruik, te persiffleren, geeft zich het vermaak, haar op zich zelven toe te passen en persiffleert zijn eigen blad alleraardigst op de volgende wijze:

„De tegenwoordig in zwang zijnde aankondigings-methode in de nieuwsbladen, met bescheiden eerbied gevolgd.

„De *Ware Burger* is, zonder grootspraak gezegd, voorzeker wel het eenigste blad op den aardbol, dat zóó gecosmopolitiseerd en geaccrediteerd is. Met het begin dezes jaars telden wij reeds 3 lezers meer, dan het meestgelezen Fransche blad *la Presse*, en 6 minder, dan de over de gansche wereld verspreide Engelsche monster-courant *the Times*, en nu, bij het verschijnen van dit derde no., hebben wij reeds meer geabonneerden, dan die bladen te zamen. Ons blad was het eenige van alle buitenlandsche bladen, dat vorst WINDISCHGRÄTZ het belegerde Weenen wilde binnenlaten, terwijl JELLACHICH, de Banus van Croatië, er Hollandsch uit leert. De Oostenrijksche Keizer zeide zijn abonnement op, maar zijn jeugdige opvolger haastte zich in te springen. Elken Zondag-morgen moet ons blad per renbode van Berlijn naar Sans-Souci gebragt worden, als de Koning van Pruissen daar zijn verblijf houdt. Tot Warschau vertrekt de *Ware Burger* per snelpost, en zoo verder naar Petersburg, tot dat de spoorweg gereed zal zijn, die hoofdzakelijk voor het snel vervoer van ons blad is aangelegd In Siberië hebben wij 7 abonnementen en een medewerker. In den Divan wordt de *Ware Burger* op last en in tegenwoordigheid van den Sultan punctueel elke week voorgelezen. MEHEMED ALI (zaliger nagedachtenis) noemde hem in zijn' tijd: een lief blad. Prins ALBERT zendt geregeld zijn' vlugsten hazewind, om hem aan den post te Londen af te halen, en dikwerf is er nog gekibbel in 't paleis, wie, Koningin VICTORIA of hij, hem 't eerst lezen zal. GUIZOT en METTERNICH gebruiken *de Ware Burger* als handleiding bij het redigeren van hun blad: *Le Courier de Londres.* In Engeland wordt ons blad algemeen het *Holloway-Blad* genoemd, ter oorzake der wonderbaarlijke genezingen, die het in duizenderlei politieke gevallen heeft uitgeoefend. In Brussel hebben de graaf D'O. en de hertog L'A. geduëlleerd, omdat de eerste uit de antichambre des laatsten een no. van ons blad heimelijk had ingepalmd. En terwijl wij dit schrijven, komt er eene aanbieding uit het Hemelsche Rijk, om van de *Ware Burger* een officiëel Chineesch Gouvernements-blad te maken.

„De Reductie verwacht bijdragen van METTERNICH, GUIZOT, LAMARTINE, THIERS, ROBERT PEEL, JOHN RUSSEL, enz.

„Onder de ingezonden stukken plaatst zij eerlang een artikel over Limburg, haar door den Duitschen Rijksvoogd JOHAN toegezonden, en fragmenten uit de onuitgegeven nagelaten papieren van TALLEYRAND, WILLIAM PITT, OLDENBARNEVELD, de DE WITTEN enz., haar welwillend afgestaan om door te snuffelen en op te nemen.

„De *Ware Burger* wordt elke week met eene nieuwe letter en pers en op schoon wit papier en overigens bewerkt met de denk-, — schrijf-, — zet-, — druk-, — vouw-, — en bestel-machine.

„De prijs is niet noemenswaardig, bijna niets. Voor 's Hage en de Oost- en West-Indië *f* 1.75 per kwartaal. Voor de buitensteden, Europa en omliggende werelddeelen, *franco* per post *f* 1.90.

„☞ Die den *Waren Burger* niet leest, kan onmogelijk een goed Staats-Burger zijn."

Revolutie in den Heiligen-Kalender.

De eene omwenteling in Europa volgt nog steeds de andere op. Op de revolutie in de Speelkaarten, volgt thans die in den Almanak. De zaak is deze:

Te midden van den zoo ernstigen toestand der Italiaansche aangelegenheden, deelt de *Courier van Livorno* de volgende gebeurtenis mede: Ook de miniatuur-republiek *San Marino* heeft namelijk, en wel op eene doorslaande wijs, het revolutietooneel betreden. Hare buitengewoon zamengeroepen nationale vergadering heeft de afschaffing van den tegenwoordigen *Almanak met al zijne heiligenfeesten* gedecreteerd, en daartegen dien van 1793 aangenomen. Van Paus *Pius IX* spreekt zij als vervallen van zijne oppermagt, en als gezworen vijand van den vooruitgang. — [Voorts biedt dat landje zijn grondgebied als *vrijplaats* aan, aan alle wegens hunne vrijzinnigheid vervolgde buitenlanders, en neemt het aan, om uit zijne 6 à 7 duizend zielen uitmakende bevolking, ter verdediging der Italiaansche onafhankelijkheid, 200 man te leveren.]

Regtszaken.

Het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland heeft den 24sten dezer eene zeer belangrijke uitspraak gedaan met betrekking tot de bevoegdheid der ingezetenen, *om binnen den zoogenoemden verboden kring van vestingen te bouwen.* — Men zal zich herinneren, dat de Hooge Raad, bij arrest van den 28sten Dec. 1843, heeft beslist, „dat noch bij de wet van den 16den Nov. 1814 (*Staatsblad* no. 106), noch bij andere verbindende verordeningen, aanwijzingen zijn gedaan van de vestingen, welke tot de eerste, tweede of derde klasse zouden behooren, en dat, bij het gemis van zoodanige classificatiën, het verbod in die wet niet kan toegepast worden." — Sedert is bij Kon. Besluit van den 8sten Julij 1844, in het *Staatsblad* van dat jaar no. 37 opgenomen, de classificatie der vestingen geregeld, met het oog, gelijk uit den aanhef blijkt, op die beslissing van het hoogste regterlijk collegie. — Het doel, door de Regering beoogd, schijnt echter, ook na dat Kon. Besluit, niet te zijn bereikt. Eerst heeft namelijk de Hooge Raad, bij arrest van den 24sten Dec. 1847, beslist, „dat, niettegenstaande dat besluit, de verbodsbepalingen der wet van den 16den Nov. 1814 niet konden zien op de vestingen, NA 1814 GEBOUWD."

Bij het Hof in Zuid-Holland had zich echter de vraag voorgedaan, „of het wel verboden is te bouwen binnen den kring van 300 roeden van vestingen, welke langer dan 50 jaren vóór de uitvaardiging der wet van 1814 hebben bestaan, en bij het Kon. Besluit van den 8sten Julij 1844 zijn verklaard te behooren tot vestingen der eerste of tweede klasse." — Bij de behandeling van het hooger beroep eener uitspraak, door de arr.-regtbank te Brielle gewezen, hadden de heeren mrs. FABER VAN RIEMSDIJK en POLAK DANIËLS voor den minister van oorlog beweerd, „dat zoodanig verbod thans wel degelijk wettig bestond." — Die stelling, welke werd bestreden door de heeren mrs. METMAN en UYTTENHOOVEN, is heden ook door genoemd Hof, overeenkomstig de conclusiën van het openbaar ministerie, verworpen, voornamelijk op grond: „dat, ofschoon de wet van den 16den Nov 1814 berust op de onderstelling, dat er toen reeds classificatiën van vestingen waren, het echter zeker is, dat de minister van oorlog het bestaan van zoodanige classificatiën in dat jaar niet bewezen heeft, en hij zich alleen beroepen heeft op het Kon. Besluit van den 8sten Julij 1844, hetwelk in art. 1 eene opgave inhoudt van de plaatsen, welke zijn vestingen der eerste of tweede klasse, waaronder ook Hellevoetsluis, in welken verboden kring, volgens den minister, gebouwd zoude zijn, is opgenomen; — dat echter uit genoemd Koninklijk Besluit wel volgt, dat Hellevoetsluis sedert 1844 tot de geclassificeerde vestingen behoort, maar niet, dat deze plaats reeds 50 jaren vóór 1814 gerekend werd tot de vestingen van de eerste of tweede klasse te behooren, zoodat er ook dan wettig verbod, om binnen den kring van 300 roeden van Hellevoetsluis te bouwen, aanwezig is."

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 26 Januarij.

Heden gaf de pianist van den groot-hertog van SAKSEN-WEIMAR, de heer THEODOOR KRAUSSE, hier een concert, na zich reeds vroeger op het Maandags-concert te hebben doen hooren. Bij die gelegenheden deed hij zich kennen als een pianist van zeer groote verdiensten. Bij groote bravour en vlugheid bezit hij veel smaak en gevoel; zijne geoefendheid in de linkerhand is verwonderlijk; zijne compositiën getuigen van zijne grondige studie. Zijn concert was weinig bezogt, tot leedwezen van al de aanwezigen, die opgetogen waren over de talenten van den heer KRAUSSE.

Op den 26sten Februarij e.k. zal in het Huis met de Hoofden, te Amsterdam, geveild worden het beroemde munt-kabinet, nagelaten door wijlen den heer *Pieter Verkade*, in leven notaris te Vlaardingen. — De Catalogus, welke van deze allerbelangrijkste veiling dezer dagen is in het licht verschenen, bevat de beschrijving van 4800 nommers. De collectie bestaat uit de *Nederlandsche* munten van 1576 tot op onzen tijd, zoo als die in het door dezen verdienstelijken en kundigen verzamelaar zelven in zijn alom bekend uitgegeven werk zijn beschreven; voorts uit nog oudere Nederlandsche munten, die van onderscheidene andere rijken, uit eene keurige verzameling Nederlandsche historie-penningen, penningkundige boeken, enz.

Kerknieuws.

Uit de nominatiën der Hervormde kerkbesturen heeft Z. M., op voordragt van den minister voor de zaken der Hervormde eeredienst, enz., gedaan de benoemingen, ter vervulling der vacaturen in de onderscheidene kerkelijke collegiën, met den 1sten Jan. 1849 ontstaan.

Tot presidenten der prov. kerkbesturen voor den jare 1849 benoemd: voor Gelderland, den heer R. MACALESTER LOUP, pred. te Bommel; Zuid-Holland, den heer A. VERWEY, Bz., pred. te Leiden; Noord Holland, den heer A. H. TER HOEVEN, pred. te Amsterdam; Zeeland, den heer C. DE VISSER, pred te Tholen; Utrecht, den heer L. MERENS, pred. te Utrecht; Friesland, den heer P. A. C. HUGENHOLTZ, pred. te Dockum; Overijssel, den heer N. S. HOEK, pred. te Kampen; Groningen, den heer J. J. DAMSTÉ, pred. te Uithuizermeeden; Noord-Braband, den heer C. W. PAPE, pred. te Heusden; Drenthe, den heer H. VAN HEYNINGEN, pred. te Meppel; Limburg, den heer W. F. C. VAN LAAK, pred. te Maastricht.

Tot leden en secundi der respective provinciale kerkbesturen en mitsdien tot praesides en assessoren der klassikale besturen, waarvoor zij verkozen zijn, onder anderen: in het provinciaal kerkbestuur van Groningen, voor de klassis van Groningen, tot lid, den heer P. BOELES, pred. te Noorddijk; tot secundus, den heer H. TIMMER, pred. te Garnwert; als provinciaal ouderling: tot lid, den heer mr. L. B. LOHMAN, en tot secundus, den heer mr. H. NIENHUIS, oud-ouderlingen te Groningen; — tot secundus scriba in het klassikaal bestuur van Appingedam, den heer W. J. W. ABRESCH, pred. te Loppersum.

Verder zijn benoemd tot leden van het klassicaal bestuur en derzelver secundi, voor de provincie *Groningen*, de volgende heeren:

Voor de klassis van Groningen: tot lid, de heer H. K. ROESSINGH, pred. te Haren; tot secundus, de heer M. A. AMSHOFF, pred. te Groningen; tot lid, de heer D. TERPSTRA, pred. te Opende; tot secundus, de heer J. ALDERSHOFF, pred. te Aduard; tot lid, de heer mr. H. NIENHUIS en tot secundus, de heer mr. A. MODDERMAN, oud-ouderlingen te Groningen.

Voor de klassis van Winschoten: tot lid, de heer E. J. HUISINGA, pred. te Eexta; tot secundus, de heer R. KIJLSTRA, pred. te Meeden; tot lid, de heer E. HOUWERZIJL, pred. te Oude Schans; tot secundus, de heer P. SPANDAW, pred. te Finsterwolde; tot lid, de heer mr. J. J. MEEDER, ouderling te Winschoten; tot secundus, de heer J. G. ROOKMAKER, ouderling te Bellingwolde.

Voor de klassis van Appingedam: tot lid, de heer T. A. ROMEIN, pred. te Harkstede; tot secundus, de heer M. CORSTIUS, pred. te Godlinze; tot lid, de heer L OFFERHAUS, pred. te Leermens; tot secundus, de heer W. G. REDDINGIUS, pred. te Woltersum; tot lid, de heer mr. J. D. TRESLING, ouderling te Scharmer; tot secundus, de heer. H. DE HAAN, ouderling te Hellum.

Voor de klassis van Middelstum: tot lid, de heer J. BUSCH KEIZER, pred. te Mensingaweer; tot secundus de heer J. BRAAK, pred. te Eppenhuizen; tot lid, de heer J. F. DONS, pred. te Rottum; tot secundus, de heer J. WOLDRINGH, pred. te Breede; tot lid, jhr. mr. U. A. ALBERDA VAN MENKEMA, ouderling te Uithuizen; tot secundus, de heer mr. M. SICHTERMAN VAN DE BRAKE, ouderling te Obergum.

GOUDA, 24 Januarij. Uit het vroeger medegedeelde drietal van predikanten, is heden door den breeden kerkeraad der Herv. gemeente tot predikant dezer gemeente beroepen: de weleerw. heer JAN WILLEM HAVERKAMP BEGEMANN, pred. te Geervliet.

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

LEIDEN, 25 Januarij. Door Burgemeester en Wethouderen der stad Leiden is ter algemeene kennis gebragt, dat sedert den 2den dezer maand geene ziektegevallen meer zijn aangegeven en de zich in het Cholera-hospitaal bevindende vijf personen nagenoeg als hersteld kunnen beschouwd worden, zoodat de ziekte binnen de stad voor het oogenblik geweken zijnde, het Cholera-hospitaal met het einde dezer maand kan en zal opgeheven worden.

De Cholera is te Luik vrij hevig. Er zijn dagen, dat er 6 à 8, zelfs is het gebeurd dat er 11 stierven.

Onder 't werkvolk van Saraing, dat dezen winter veel armoede leed, woedt de ziekte het ergst.

LONDEN, 23 Januarij. Alhier zijn weder 9 cholerazieken aangegeven, te Glasgow 110, Greenock 9, enz.; totaal in het gansche land 8382 zieken, 3755 overleden, 1992 hersteld.

[Onder de menigvuldige slagtoffers der Cholera te Glasgow, behoort de professor THOMPSON, die gedurende langen tijd den leerstoel der natuurlijke wijsbegeerte aldaar vervulde.]

Van den 26sten. Hier zijn weder 11 cholera-zieken aangegeven, te Glasgow 63; Old Monkland 12; Edinburg 2; Liverpool 2, enz.; totaal in het gansche land 9029 zieken, 3836 overleden, 2211 hersteld.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.